

Xəbər
Özünü asan iş adamı barədə yeni məlumatlar
yazısı səh.10-da

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 24 iyun 2015-ci il Çərşənbə № 136 (6164) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Bu gün Əbülfəz Elçibəyin doğum günüdür

"Böyük fikir və məslək adamı" - professor Almaz Əliqızının yazısı
yazısı səh.6-da

Mehman Əliyev:

"Bu yazılar Rusiyaya reveransdır..."

yazısı səh.4-da

BMT baş katibi Qarabağ məsələsində "büdrədi"

yazısı səh.8-da

Dollar kreditlərinin günahkarı: bankları kim məcbur edib?

yazısı səh.13-da

Sabir Rüstəmخانlı qardaşı barədə açılan cinayət işindən danışdı

yazısı səh.4-da

Əməkdaşımız Xəzərin sahilindəki "amerikanski çimərlik" dən yazır

yazısı səh.15-da

İsrail mətbuatından şok iddia: "Türkiyə ilə gizli görüş olub..."

yazısı səh.4-da

Əfsanəvi çeçen "qanuni oğru" üzə çıxdı

yazısı səh.13-da

İcra başçısı iksus içən idarə rəisi haqda danışdı

yazısı səh.10-da

"Parabank"a "qara pul" ittihamına reaksiya gəldi

yazısı səh.12-da

Ramazan ayının 7-ci günü

İftar 21.31, İmsaq (azan) 4.40 (QMI)
7-ci günün duası: "İlahi, mənə bu günün orucunu tutmaqda və yaxşı əməllər etməkdə kömək ol! Belə bir gündə mənə bu günün əyri yollarından və günahlarından uzaqlaşdır! Məni Öz köməyinlə Səni daim yad etməyə müvəffəq et! Ey yolunu azmışlara Yol Göstərən!"
İftar duası: "Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günahlarımı bağışla".
Allah orucunuzu qəbul eləsin.

Qərb Sərkisyanı devirmək üçün düyməyə basdı

ERMƏNİSTAN "ÜRƏYİNDƏN" VURULDU: İRƏVANDA QAN VƏ XAOS...

Elektrik enerjisinin tariflərinin artırılması ilə bağlı iyunun 19-da başlayan oturaq aksiya amansızlıqla dağıldı; erməni prezidentinin görüş təklifi rədd edildi; yüzlərlə adam həbs edildi, jurnalistlər döyüldü; Azərbaycanda sabitlik və Avropa Oyunları, Ermənistanda isə küçə döyüşləri...

yazısı səh.5-da

"Erməni məsələsi" Milli Şurani parçaladı

Qurum üzvləri sədrin və fəxri sədrin mövqeyinə qarşı çıxdılar; AXCP münasibət bildirməkdən imtina etdi; Musavatdan kinorejissorun dediklərinə sət reaksiya

yazısı səh.7-da

Musavat başqanı Brüsseldən qayıtdı və sət açıqlamalar verdi

yazısı səh.3-da

AŞ PA-nın baş katibi: "Azərbaycanda tənqidçilər susdurulub"

yazısı səh.4-da

Cəmil Həsənlı İbrahimbəyova və Qarabağın işğalına haqq qazandırdı

yazısı səh.9-da

Türkiyədə TANAP üçün torpaq sahələri özəlləşdirilir

Türkiyənin Qars vilayətində "Transanadolu" qaz kəmərinin (TANAP) inşası üçün torpaq sahələrinin özəlləşdirilməsinə başlanılıb. Bu barədə "Trend"ə Qars vilayətinin valisi Günay Özdemir deyib. O bildirib ki, TANAP-ın inşası ilə əlaqədar vilayətdə lazımi heyət işə qəbuluna və boruların tedarükünə başlanılıb. Vali qeyd edib ki, TANAP həm Türkiyə, həm də Avropa üçün əhəmiyyətli enerji layihələrindən biridir: "Bu qaz kəməri Türkiyənin 20 vilayətindən keçəcək və 6 tikinti meydançası olacaq. Bu meydançalardan biri Qars vilayətinin Səlim rayonunda yerləşəcək".

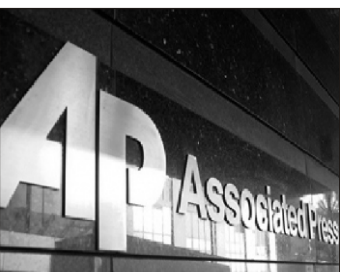
G.Özdemirin sözlərinə görə, TANAP-ın inşası ilk növbədə regionda məşğulluq səviyyəsinin artmasına imkan yaradacaq.

O, həmçinin bildirib ki, TANAP Türkiyənin tikinti şirkətləri üçün ideal fürsətdir: "Türkiyənin tikinti şirkətlərinin bu layihədə iştirak etməsi çox əhəmiyyətli məqəmdir. Bu şirkətlər artıq müvafiq uyğunluq sertifikatı əldə ediblər".

Vali deyib ki, strateji əhəmiyyəti olan TANAP layihəsi Azərbaycan və Türkiyə arasında qardaşlıq münasibətlərinin əyani sübutudur: "Türkiyənin TANAP-da payı olduğunu nəzərə alsaq, bu layihə Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində ölkənin rolunu artıracaq".

G.Özdemirin sözlərinə görə, TANAP layihəsinin reallaşdırılması Xəzər regionu ölkələri arasında iqtisadi və siyasi əməkdaşlığın inkişafına, həmçinin sülh və sabitliyin möhkəmlənməsinə imkan yaradacaq.

"Associated Press" Ermənistandakı iğtişaclardan yazdı

Dünyanın əksər media orqanları Ermənistanda baş verən hadisələrlə bağlı materiallar hazırlayıb. APA-nın məlumatına görə, "Associated Press" agentliyi çərşənbə axşamı Ermənistan polisinin elektrik enerjisi qiymətlərinin artmasına etiraz edən və mərkəzi prospekti bağlayan nümayişçiləri güc yolu ilə dağıtmasından və 200 nəfərdən çox adamı həbs etməsindən yazıb:

"Bu etirazlar son illər Ermənistanda müşahidə edilən ən böyük iğtişaclardır. Bu isə yoxsul, keçmiş sovet respublikası olan və Rusiya hərbi bazasının yerləşdiyi Ermənistanla bağlı narahatlıqları artırır. Təxminən 5 min nümayişçi ötən gün prezidentin qərargahına doğru hərəkət edib, lakin çevik polis qüvvələri onları qarşısını alıb".

Agentlik Ermənistan Polis İdarəsinin mətbuat katibi Aşot Aqoronyana istinad edərək 237 nümayişçinin həbs edildiyini açıqlayıb. O bildirib ki, 7 nümayişçi və 11 polis yaralanıb. "Dənizə çıxışı olmayan Ermənistan iqtisadiyyatı Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə görə Türkiyə ilə Azərbaycanla sərhədlərin uzun müddət bağlı qalması səbəbindən daha da zəifləyib".

"Reuters" agentliyi isə yazır ki, İrəvandakı etiraz aksiyaları gənc fəallar tərəfindən təşkil olunub və bunun heç bir siyasi partiya ilə bağlılığı yoxdur: "Onlar hökumətin avqustun 1-dən elektrik enerjisinin qiymətlərini 17-22 faiz artırılması qərarına etiraz ediblər".

"Frans-Press" isə 3,2 milyon əhəli olan Ermənistanın Rusiya iqtisadiyyatının zəifləməsindən zərər çəkdiyini öne çəkib. Həmçinin Ermənistanın Rusiya tərəfindən yaradılan Avrasiya Gömrük İttifaqına qoşulması ilə İrəvanın Moskvadan asılılığının artdığı qeyd edilir.

Heydər Əliyev prospektində ağır qəza

Bakının Heydər Əliyev prospektində baş verən yol qəzasında 3 nəfər ölüb. APA-nın hadisə yerində olan əməkdaşının verdiyi məlumata görə, "Ford Transit" markalı avtomobil "Mercedes" markalı maşınla toqquşub. Nəticədə 3 nəfər ölüb, 2 nəfər yaralanıb.

"Elm" tədris mərkəzi

MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44
Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı
Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

Siyasi məhbusların telefon danışığılarına nə üçün qadağalar qoyulub?

Həbsdə olan məşhur məhbusların ailələri ilə telefon danışığına ciddi maneələr yaradılır. Belə ki məhbuslara ailələri ilə əlaqə saxlamaq üçün istifadə olunan kartlar verilmir.

Hüquq Maarifçiliyi Cəmiyyətinin sədri İntiqam Əliyevin qızı Nərin Kamilsoy uzun müddətdir atası ilə görüşə bilmədiklərini söylədi: "İki həftədən çoxdur yanıma gedə bilmirik. Səhhətindəki problemlər əvvəlki kimi qalır. Hər hansı bir müayinə, müalicə aparılmır. Onları məlumatsız saxlamaq üçün qəzet verilmir. Telefonla əlaqə saxlamaq üçün dustaqlara kart verilməlidir. Amma uzun müddətdir ki, kartlar da verilmir. Deyirlər ki, guya kart yoxdur. Ona görə də bizdən başqa heç kimlə əlaqə saxlaya bilmirik. Bu problem təkəcə atamla bağlı deyil. Bütün dustaqlar çətinlik çəkir. Atam bizə zəng vurur, nömrəni tanıdıqımıza görə özümüz zəng vururuq. Amma başqa adamlarla danışmaq istəsə, danışa bilməz. Çünki kart yoxdur. Deyiblər guya bugünlərdə həllini tapacaq. Görüşlərdə problem yoxdur. Sadəcə, səhhətinə görə, görüş vaxtlarımız uzanır".

Müsavat başqanının müavini

Tofiq Yaqublu iyunun 21-də ailəsi ilə görüşüb. Görüş barədə müsəvat.com-a başqan müavininin qızı

Nigar Yaqublu bunları dedi: "Həzrət AŞ PA-dakı müzakirələri səbirsizliklə gözləyir. Azərbaycanla bağlı qətnamə qəbul olunmasını Qərbin ciddi addımı kimi qiymətləndirir. Səhhəti artıq düzəlib. Qəzet problemi hələ də qalır. Saxlandığı cəzaçukmə müəssisəsi karyerin yanında olduğundan bütün günü toz-torpaq içərisindədir. Bu, astma xəstəsi olduğu üçün atamın səhhətinə ciddi təsir edir. Növbəti görüşümüz iki həftədən

sonra olacaq".

REAL hərəkatının sədri İlqar Məmmədovun ailəsi ilə telefon

danışığına qadağa qoyulub. Bu barədə onun həyat yoldaşı Vəfa

Məmmədova məlumat verdi:

"Zəng etməyinə qadağa qoyulub. Artıq həftədə iki dəfə evə zəng vura bilir. Görünür, ictimai çıxışlar etməməsi üçün belə problem yaradılır. Vəziyyəti normaldır. Telefon danışığına qoyulan qadağalarla bağlı narazılığını bildirirsə də, bir irəliləyiş yoxdur. Bütün məhbuslara verilən hüquqlar buna şamil olunmur".

□ Cavansir ABBASLI

42 dərəcə isti olacaq

İyunun 24-də Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Şimal-şərq küləyi əsəcək. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentinin məlumatına deyilir ki, havanın temperaturu gecə 21-26, gündüz 31-36 dərəcə isti olacaq.

Abşeron çimərliklərində dəniz suyunun temperaturu: Sumqayıt, Novxanı, Pirsəği, Nardaran, Bilgəhdə 23-24, Zuğulba, Buzovna, Mərdəkan, Şüvəlanda 24-25, Türkan, Hövsan, Şıx, Sahildə 25-26 dərəcə isti təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında isə hava şəraitinin əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Şərq küləyi əsəcək.

Havanın temperaturu gecə 21-26, gündüz 37-42, dağlarda gecə 16-21, gündüz 26-31 dərəcə isti olacaq.

Tibbi-meteoroloji proqnoza əsasən, iyunun 24-26-da Abşeron yarımadasında zəif küləklərin üstünlüyü və bəzi saatlarda havada rütubətliyin bir qədər çox olması fonunda isti temperatur diskomfortu xüsusilə gündüz saatlarında meteohəssas insanlar üçün əlverişsizdir.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycan-da nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Dəniz Baykal Türkiyə Böyük Millət Məclisinin sədri kürsüsündə

İyunun 7-də keçirilən seçkilərdə formalaşmış Türkiyə Böyük Millət Məclisinin (TBMM) ilk toplantısı olub.

APA-nın xəbərinə görə, toplantıya yeni tərkibin ən yaşlı nümayəndəsi qismində Cümhuriyyət Xalq Partiyasının (CHP) sabiq lideri, Antalya millət vəkili Dəniz Baykal sədrlik edib. Açılışa prezident Rəcəb Tayyib Erdoğan da qatılıb.

D.Baykalın açılış nitqindən əvvəl prezidenti salamlaması Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AKP) millət vəkili tərəfindən alqışlarla qarşılanıb. Sonra o, qısa nitq söyləyib və çıxışında dünyəvilik önəminə diqqət çəkib.

D.Baykalın çıxışından sonra andiçmə mərasimi başlayıb. Millət vəkili vilayətlərin əlifba sırası ilə and içiblər.

Dəniz Baykal

İŞİD oruc tutmayan yeniyetmələri çarmıxa çəkdi

Suriyada İŞİD terror təşkilatı iki uşağı çarmıxa çəkib. ANS PRESS-in məlumatına görə, uşaqlar Ramazan qaydalarına riayət etmədikləri və oruc tutmadıqları üçün edam ediliblər. Hüquq müdafiəçiləri bildirir ki, həddi-buluğa çatmamış uşaqlar Mayadin şəhərində öldürüldülər.

Uşaqların boyununa lövhəcik asılıb və orada qeyd edilir ki, onlar nə üçün edam olunurlar. Ehtimal olunur ki, uşaqlar oruc tutulan vaxt yemək yedikləri üçün cəzalandırılıblar.

Qeyd edək ki, bu ilin fevral ayında BMT oğlanların kütləvi edamı haqqında məlumat yayıb. Orada bildirilirdi ki, uşaqların başlarını kəsiblər və dəfn ediblər.

İslamda balaca uşaqlara, hamilə qadınlara, yaşlı və ya xəstə insanlara oruc məcburi deyil. İŞİD-in bu addımı İslam dininin buyurduğu qaydaların tam əksidir.

Başsağlığı

Milli Strateji Düşüncə Mərkəsinin sədri İsa Qəmbər Daşqın Ağalarova atasının vəfatından kədərləndiyini bildirir, dərin hüznə başsağlığı verir.

Müsavat Partiyasının başqanı Arif Hacılı və partiyanın Divan Hacıqabul rayon təşkilatının üzvü Mustafa Hüseynovun vəfatından kədərləndiyini bildirir, mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Müsavat Partiyasının başqanı Arif Hacılı və partiyanın Divanı Daşqın Ağalarova atasının vəfatından kədərləndiyini bildirir, dərin hüznə başsağlığı verir.

Müsavat başqanından "Yeni Müsavat"la bağlı açıqlama...

Arif Hacılı: "Başqa qəzetlərlə müqayisədə əmək kollektivinə və baş redaktoruna tabe olmaq baxımından ölkədə ən müstəqil qəzetdir"

"Yeni Müsavat" qəzeti müstəqil qəzetdir. Ən azı, Müsavat Partiyasından tam müstəqil bir qəzetdir. Mən bilirəm ki, başqa qəzetlərlə müqayisədə əmək kollektivinə və baş redaktoruna tabe olmaq baxımından ölkədə ən müstəqil qəzetdir".

Bu barədə Müsavat Partiyasının başqanı Arif Hacılı iyunun 23-də keçirdiyi mətbuat konfransında jurnalistin "Son günlər "Yeni Müsavat" qəzeti ilə Cəmil Həsəni arasında gərginlik müşahidə olunur. Qəzetin bu məsələdə mövqeyini Müsavat Partiyasının mövqeyi hesab etmək olarmı" sualına cavabında deyib.

A.Hacılı fikrinə davam edərək deyib ki, "Yeni Müsavat" qəzetinin siyasətini Rauf Aریفoğlu və onun komandası müəyyənləşdirir: "Yeni Müsavat" qəzetinin siyasətini formalaşdırmasında Müsavat Partiyasının heç bir rolu yoxdur. Olub ki, biz şəxsi münasibətlərimizi və eyni zamanda Rauf Aریفoğlunun Müsavat Partiyasının üzvü olduğunu nəzərə alaraq bəzi məsələlərə bağlı fikirlərimizi əvvəllər bildirmişik. Ancaq mən Müsavat Partiyasının başqanı olduğdan sonra hesab edirəm ki, bu münasibətlərdən istifadə etməyim düzgün olmazdı. İstənilən mətbuat orqanına, o cümlədən "Yeni Müsavat" qəzetinə təzyiq etmək niyyətində deyiləm. Müsavat Partiyasının nizamnaməsində yazılıb ki, partiya da həтта qərarlar qəbul olunduqdan sonra belə, bu qərarlara qarşı çıxmaq partiya məsuliyyəti yaratmır. Yeni partiyanın üzvü partiyanın qərarı qarşı da tənqidi mövqeni qərar qəbul olunduqdan sonra səsləndirirsə, o məsuliyyət daşımır. Jurnalistlərə, vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinə bu məsələdə xüsusi dözümlü yanaşma xətti götürmüşük. Müsavat Partiyasının üzvü olan jurnalistlər var ki, başqa bir çox mətbuat orqanlarında çalışaraq Müsavat, onun başqanına qarşı bir çox hallarda qərəzli, həqiqətə uyğun olmayan fikirlər səsləndirir. Biz buna dözümlü yanaşırıq. Mən belə bir vəziyyətin yaranmasına təəssüf edirəm. Biz mübarizənin müxalifətin içərisindən çıxarılmasının tərəfdarıyıq. Bundan sonra bunun üçün əlimizdən gələni edəcəyik".

□ E.SEYİDAĞA

Müsavət Partiyasının başkanı Arif Hacı İyunun 23-də Brüssel səfərinin yekunları barədə mətbuat konfransı keçirib. Arif Hacı Avropa İttifaqının dövləti ilə gerçəkləşən səfərinin səmərəli olduğunu bildirib. A.Hacı bildirdi ki, Avropa Parlamentində iki gün davam edən müzakirələr, çoxtərəfli və ikitərəfli görüşlər zamanı bir sıra əhəmiyyətli mövzular müzakirə edilib.

“Şərq Tərəfdaşlığı” mövzusunda keçirilən müzakirələr zamanı “Şərq Tərəfdaşlığı” Programının perspektivləri haqqında geniş fikir mübadiləsi aparılıb. Rusiya-Ukrayna konflikt, Dağlıq Qarabağ, Dnestryanı münaqişələr, Rusiya-Gürcüstan münasibətləri avrointegrasiyaya prosesinə və demokratik inkişafa mane olan faktorlar kontekstində müzakirə olunub.

Onun sözlərinə görə, proqramda iştirak edən ölkələrdə insan haqlarının və azadlıqların təmin edilməsi sahəsində vəziyyət haqqında fikir mübadiləsi aparılıb. Müzakirələrə əsasən postsövet ölkələri daxil olmaqla müxtəlif ölkələrdən əsas siyasi partiyalar iştirak edib: “Toplantıda Azərbaycanı biz təmsil edirdik. Geniş məruzə ilə çıxış etdim. Çıxışın mətni müxtəlif dillərə tərcümə edilərək mətbuat nümayəndələrinə, Avropa Parlamentinin digər üzvlərinə paylanıb.

Çıxışında Azərbaycanda və regionda baş verənlərin ümumilikdə demokratik inkişafa və Avrointegrasiya prosesinə təsirindən, Qarabağ münaqişəsi, Ukraynada baş verən hadisələr haqqında, ölkəmizdə insan haqlarının vəziyyəti, qarşıdan gələn parlament seçkilərinə hazırlıq məsələləri haqqında danışdım. Azərbaycanda 80-dən yuxarı siyasi məhbus olduğunu bildirdim. Həmin siyasi məhbusların bir çoxunun adlarını sadaladım. Təkcə Müsavat Partiyasından hazırda 5 vicdan məhbusunun olduğunu dedim”.

A.Hacı beynəlxalq tədbirdə iki dəfə çıxış etdiyini söylədi: “Orada edilən bəzi məruzələrdə Qarabağ münaqişəsi nəticəsində Azərbaycanın torpaqlarının işğal altında olması bir mənalı olaraq qəbul edilmirdi. Buna görə də mən yenidən çıxış edərək bildirdim ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın torpağıdır və Ermənistan tərəfindən işğal olunub. Bəyan etdim ki, Dağlıq Qarabağ məsələsi Luqansk, Donetsk kimi münaqişələrlə eyni mahiyyət daşıyır və Rusiya tərəfindən törədilib. Çıxışında bildirdim ki, Dağlıq Qarabağ problemi Rusiya tərəfindən süni surətdə yaradılmış problemdir. Eyni zamanda qeyd etdim ki, Rusiya bununla həm də Azərbaycanın Avropa integrasiyasının və demokratikləşməsinin qarşısını almaq məqsədi güdür.

Onu da qeyd etdim ki, hazırda Ermənistanın Rusiyaya açıq şəkildə meyillənməsi, Avrasiya İttifaqına qoşulmasından Azərbaycan hakimiyyəti Qarabağ məsələsində öz mənafehlərini naminə faydalana bilər. Ermənistanın Rusiya ilə hərəkət etdiyi dünya ictimaiyyətinə çatdırılmalıdır”.

“Azərbaycana münasibət hər mənada pisləşib”

Müsavət başkanı Brüsseldən qayıtdı və mətbuat konfransında sərt açıqlamalar verdi

Arif Hacı: “Azərbaycan hakimiyyəti sanki beynəlxalq birliyə, o cümlədən Avropa İttifaqına meydan oxuyur”

Sonra Müsavat başkanı səfər çərçivəsində keçirdiyi ikitərəfli görüşlər barədə məlumat verdi: “Liberal demokratik perspektivdə Şərq Tərəfdaşlığının gələcəyi” mövzusunda keçirilən müzakirələrdə iştirak etməklə yanaşı, Avropa və postsövet məkanı ölkələrinin dövlət xadimləri, siyasi partiya rəhbərləri ilə bir sıra görüşlərimiz də oldu. Avropa Liberal Demokrat İttifaqının (ALDE) prezidenti Guy Verhofstadt, Avropa Parlamentinin xarici siyasət məsələləri üzrə koordinatoru Hans van Baalen, ALDE-nin vitse-prezidenti Pavel Telicka, Avropa Parlamentinin üzvü, ALDE-nin rəhbər şəxslərindən olan Petras Austrevicius, Çexiyadan olan Avropa Parlamentinin İnsan Haqları üzrə Komissarı Vera Jourova, Finlandiyanın sabiq baş naziri Anneli Jaatteenmyaki, Rusiya

müxalifətinin liderləri - keçmiş baş nazir Mixail Kasyanov, “Yabloko” təşkilatının sədri Sergey Mitroxin, Ukrayna Radasının üzvü Mukola Katerinçuk, Gürcüstan müxalifətinin təmsilçilərindən keçmiş xarici işlər naziri Maya Pankidze və digər siyasi xadimlərlə görüşlərimiz oldu. Görüşlərdə Azərbaycanın avrointegrasiya istiqamətində inkişaf perspektivləri, Azərbaycanda siyasi islahatlar, siyasi məhbuslar, Qarabağ probleminin ədalətli həlli məsələləri müzakirə olundu. Görüşlər zamanı həmçinin Müsavat Partiyasının Avropa İttifaqı strukturları, müvafiq siyasi və ictimai qurumlarla əməkdaşlıq perspektivləri, ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq münasibətlərinin qurulması məsələləri müzakirə edildi”.

A.Hacı səfər çərçivəsində Avropada yaşayan mühacir müsavətlərlə görüş keçir-

hesab edirik. Sizin Avropa Oyunları ilə bağlı çağırışınızı isə həmin qəzetin baş redaktoru Rauf Arifoğlu yersiz, qeyri-ciddi çağırış hesab etdi. Hələ də əvvəlki mövqeyinizdə qalır-sınız” sualına A.Hacı belə cavab verdi: “Mən indi də hesab edirəm ki, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən bütün demokratik institutların uğuru həm də Müsavatın uğurudur. “Yeni Müsavat”ın da digər mətbuat orqanlarının da uğuru bizim uğurumuzdur, uğursuzluqları da bizim uğursuzluğumuzdur. Ona görə də bu sözdə hər hansı bir başqa mənalara axtarmağa ehtiyac yoxdur. Mən ixtisasca jurnalist olan siyasətçi kimi, sözün dəyərini çox yaxşı bilirəm.

bu məsələlərdən çox narahat oldular. Müsavat Partiyasının əslində bu faktı aşkarlaması fonunda Müsavatın üzünə əks hücum keçirdilər. Avropanın bir sıra ölkələrində partiyanın ciddi dayaqlarının olması oppo-nentlərimizi narahat edir. Ona görə bu istiqamətdə Müsavata qarşı təbliğat apardılar. Biz əslində aparılan bu təbliğatla bağlı məsələsi cinayət məsələsidir. Yeni bu məsələlərə siyasi qiymət, siyasi cavab verilib. Ancaq məsələlər hüquqi müstəvidə müzakirə olunmalıdır. Çünki saxta sənəd məsələsi cinayət məsələsidir. Kim saxta sənəd hazırlayıbsa və Müsavat adından saxta sənəd təqdim edib, istər Avropa məhkəmələri qarşısında, istər Azərbaycan məhkəmələri qarşısında bu məsələləri qaldıraraq belə halların qarşısının alınmasına nail olacağıq. Mühacirlə görüşdə biz bütün məsələlər barədə danışdıq. Müsavat Partiyasında mühacir müsavətlərlə iş aparılan İcra Aparatında xüsusi şöbə yaradılıb. Müsavat Məclisinin üzvü Yusif Tağı həmin şöbənin rəhbəridir”.

Arif Hacı eyni zamanda qarşıdan gələn parlament seçkilərində partiyanın iştirakı ilə bağlı da açıqlama verdi. O qeyd edib ki, hazırda partiyanın 80-ə yaxın namizədi müəyyənləşib: “Amma onların namizədliyinin təsdiqi məsələsi ola bilsin ki, iyul ayının 4-də keçirilən Məclisdə deyil, növbəti Məclisdə təsdiqlənsin”.

Seçkilərdə şəxsən özünün və İsa Qəmbərin deputatlığa hansı dairədən namizəd olub-olmayacağına gəlincə, A.Hacı dedi ki, hər halda, partiya başqanı olaraq namizədliyini verəcək: “Bir sıra dairələrdən mənə və İsa Qəmbərə namizədliyimizi verməklə bağlı təkliflər var”.

“Avropa Birliyinin paytaxtında səfərdə olub siyasilərlə görüşlər keçirib, onların fikirlərini dinləmişiniz. Avropa Birliyi ilə Azərbaycan arasında ciddi problemlər, gərginlik varmı” sualına A.Hacı belə cavablandırdı: “Avropa İttifaqı və ABŞ Azərbaycanla müttəfiqlik münasibətləri qurmaq istəyir. Yaranmış problemlərin səbəbkarı isə Azərbaycan hakimiyyətidir. Avropa İttifaqının, ABŞ-in irəli sürdüyü tələblər heç də Azərbaycan hakimiyyətinin həyata keçirməsi mümkün olmayan tələblər deyil. Tələb bundan ibarətdir ki, Azərbaycanda siyasi məhbuslar olmasın, Azərbaycanda demokratik seçkilər keçirilsin, Azərbaycanda demokratik islahatların həyata keçirilməsi nəticəsində normal, qarşılıqlı liberal münasibətlər formalaşsın. Liberal iqtisadiyyat formalaşsın, korrupsiyaya son qoyulsun. Eyni zamanda Azərbaycanın Ümumdünya Ticarət Təşkilatına daxil olmasında Avropa İttifaqı maraqlıdır. Azərbaycan hökuməti isə buna qarşılıq vermir. Gərginlik məhz bununla bağlıdır. Azərbaycan hakimiyyəti heç bir siyasi məhbusu azad etməməklə sanki beynəlxalq birliyə, o cümlədən Avropa İttifaqına meydan oxuyur. Bu cür siyasətin heç bir xeyri yoxdur, ölkəmizin milli təhlükəsizliyi üçün ciddi problemlər yaradır. Azərbaycana münasibət hər mənada pisləşib, demokratik seçkilərin keçirilməsinə də ümid azdır”.

□ **Etibar SEYİDƏĞA**

“Avropa Oyunlarının bağlanış mərasimində - Ordu Günü münasibətilə əfv fərmanı verərək siyasi məhbusların azadlığa buraxılması hakimiyyət üçün bir fürsətdir”

diyindən danışdı: “Avropanın müxtəlif ölkələrində yaşayan müsavətlər Brüsselə toplaşmışdılar. Orada çox səmərəli müzakirələr apardıq. Çox sevindirici ki, Müsavatın Avropada çox ciddi mühacir qrupları formalaşmış, təşkilatlanırlar. Orada biz bir Koordinasiya Mərkəzi yaratmaq barədə təklifləri müsbət dəyərləndirdik. Yəqin ki, mühacir müsavətlərin fəaliyyəti bundan sonra daha çox koordinasiya olunmuş şəkildə həyata keçiriləcək”.

A.Hacı mətbuat konfransında Azərbaycan hakimiyyətinin yaranmış vəziyyəti dəyərləndirməyə çağırdı: “Həm Qarabağ probleminin həlli istiqamətində, yeni mövcud olan status-kvonun Azərbaycanın mənafehlərinə uyğun olaraq dəyişilməsi istiqamətində yaranmış imkanlardan yararlanmağa, Avropa Oyunlarının bağlanış mərasimində, Ordu Günü münasibətilə əfv fərmanı verərək siyasi məhbusların azadlığa buraxılmasını hakimiyyətin bir fürsət kimi dəyərləndirməsini mesaj olaraq hakimiyyətin diqqətinə çatdırmaq istədim. Hazırda elə bir vəziyyət hökm sürür ki, Azərbaycanla bağlı Avropada çox mənfi rəy formalaşmış. Siyasi məhbuslar məsələsində Azərbaycanda çox ağır durum olduğunu narahatlıq yaradır”.

Jurnalistin “Siz bəyan etmişdiniz ki, “Yeni Müsavat” qəzetinin uğurunu öz uğurumuz

Həmişə hər yerdə nə dediyimin fərqindəyəm. Müsavatın boykot qərarına gəldikdə isə mən bu qərarı düzgün qərar hesab edirəm. Bu qərar Azərbaycanda yaranmış siyasi, ictimai şəraitə adekvat olan qərar idi. Ancaq müxtəlif şəxslər, təşkilatlar, mətbuat orqanları bu qərar haqqında öz yorumlarını bildirdilər. Hesab edirəm ki, hər hansı bir siyasətçi, siyasi təşkilat, mətbuat orqanı, jurnalist bu qərarın yanlışı qərar hesab edirsə, bu onun hüququdur. İstənilən insan öz fikirlərini azad şəkildə ifadə etməsinə biz hörmətlə yanaşırıq”.

KİV təmsilçisinin “Mühacirlə görüşdə saxta vəsiqə məsələsi ilə bağlı müzakirə aparılmızmı” sualına isə A. Hacı belə cavab verdi: “Saxta vəsiqə məsələsi bizə qarşı yönəlmiş ittiham deyil. Saxta vəsiqə məsələsini biz özümüz aşkarlayaraq ictimailəşdirmişik və biz özümüz mətbuata bu barədə məlumat vermişik ki, Müsavat Partiyası adından saxta sənədlərin həm Bakıda, həm Avropa şəhərlərində hazırlanması barədə məlumatlar daxil olub. Biz əlimizə düşən konkret faktı ortalağa qoymuşuq. Bunun üzərinə gedərək Müsavat adından hər hansı bir saxta sənədin verilməsinin qarşısının alınması istiqamətində addımlar atacağıq. Məsələnin başqa tərəfi ondan ibarətdir ki, bu işlərlə məşğul olan bəzi adamlar, görünür,

AŞ PA-nın "isti" yay sessiyası davam edir

Ann Brasör: "Azərbaycanda tənqidçilər susdurulub"

Rusiyanın mandatı ləğv edilə bilər
 "Bu gün Azərbaycanda tənqidçi səslər susdurulub, siyasi fəallar isə həbsxanalara salınıb". Avropa Şurasının internet sahifəsində yayılan xəbərə görə, AŞ PA-nın baş katibi Ann Brasör yaz sessiyasının açılış nitqində Azərbaycanda insan haqlarının durumu haqda tənqidini bu sözlərlə başlayıb. Bakıda keçirilən Avropa Oyunları haqqında danışan AŞ PA sədri Azərbaycan rəsmilərinə səslənib: "Bu durum Olimpiya Xartiyasının idealları və Avropa Şurasının dəyərləri və standartları ilə uzlaşır mı? Ümid edirəm ki, demokratik institutların fəaliyyəti ilə bağlı müzakirələrimiz durumun yaxşılaşmasına gətirib çıxaracaq".

"Avropa Şurasına üzv ölkələri qaçqınların yerləşdirilməsi məsələlərində birliyə və məsuliyyətə dəvət edirəm. Biz dərk etməliyik ki, bu, bizim ümumi problemimizdir və onu biz birlikdə çözməliyik". Bu sözləri isə xanım Ann Brasör çıxışının Avropaya qaçqın axını ilə bağlı hissəsində deyib.

Xanım Brasör deputatları öz ölkələrinin parlamentlərində qaçqınların yerləşdirilməsi ilə bağlı dinləmələr keçirmək təşəbbüsü ilə çıxış etməyə çağırıb.

AŞ PA sədri Ukraynada da insan haqları ilə bağlı ciddi problemlər olduğunu deyib və bütün məsuliyyəti Rusiyanın üzərinə qoyub: "Konfliktlərdən əziyyət çəkən bölgələrdə insan haqlarının durumu olduqca gərgindir. Hər addımda insanlar qanunsuzluqla üzlənir, insan haqlarını, hüquq və azadlıqlarını pozanlar cəzalandırılmır, jurnalistlərin təhlükəsizliyi üçün təminat almaq mümkün olmur, beynəlxalq humanitar hüququn prinsipləri kobud şəkildə pozulur. Ateşkəş haqqında saziş əldə edilməsinə baxmayaraq bölgədə silahlar susmur, həlak olanların və qaçqınların sayı artır".

AŞ PA sədri Avropa Şurasının Kırımla bağlı narahatlığından da danışdı: "Kırımda siyasi həbs, işgəncə, kobud rəftar, təqib çoxalmağa davam edir. Durum bizi həddən artıq narahat etməkdədir. Təbii, biz problemin çözümünün nə qədər çətin olduğunu anlarıq. Böhranın həll edilməsində, savaşı dayandırmaq üçün sülhün əldə edilməsində Rusiyanın həlledici rol oynadığını da çox yaxşı başa düşürük. Buna görə də beynəlxalq birliyi Rusiyanı hüquq normalarına əməl etmək üçün səylərini birləşdirməyə çağırıq. Avropa Şurası olaraq biz səlahiyyətləri yanvarda təsdiq olunan Rusiya nümayəndə heyətinin mandatına çərşənbə günü yenidən baxacağıq".

Avropa Şurasının Parlament Assambleyasının yay sessiyasında Türkiyədə keçirilən 7 iyun seçkisi ilə bağlı hesabatı dinlənib və qəbul edilib. Avropa Şurasının rəsmi sahifəsində yayılan xəbərə görə, sənəddə vətəndaşların seçkidə aktiv iştirakı xüsusi vurğulanıb: "Vətəndaşlar həm seçkiqabağı kampaniyada, həm də seçki günü yüksək fəallıq göstərmişlər. Türkiyə qanunvericiliyinə görə, siyasi partiyalar parlamentdə təmsil olunmaq üçün ən azı səsələrin 10 faizini toplamağa ehtiyac var. Parlamentdə siyasi həyatın daha geniş spektrinin təmsil olunması üçün Türkiyə hökumətinə 10 faizlik həddi aşağı salmaq tövsiyə olunur".

Sənəddə göstərilir ki, seçki yüksək professionalıqla təşkil olunub, əsas azadlıqlar təmin edilib. Qanun pozuntularına gəlincə, AŞ PA-nın müşahidə missiyası bəzi bölgələrdə mənəqəllərə hücumlar olduğunu vurğulayıb: "Biz partiya ofislərinə çoxsaylı hücumlardan, fiziki güc işlədilməsindən narahatıq. Bizə verilən bilgiyə görə, hökumət sözügedən faktlarla bağlı araşdırmalara başlayıb. Araşdırmaların qısa zamanda yekunlaşacağına, bu haqda ictimaiyyətə informasiya verəcəyinə ümid edirik".

AŞ PA-nın hesabatında Türkiyədə mediaya basqılar da yer alıb: "Hakimiyyəti tənqid edən media quruluşları və jurnalistlər siyasi partiya liderlərinin basıqısı və təqibi ilə üzlənmişlər".

□ **Aygün MURADXANLI**

"Azərbaycan" qəzetində Almaniyaya həsr olunmuş məqalə dərc edilib. "Almaniya bu gün: hegemon, yoxsa vassal?" başlıqlı iki səhifə həcmində olan məqalədə Azərbaycan-Almaniya münasibətləri ilə yanaşı tarixə də ekskursiya edilib, Almaniyanın Azərbaycana qarşı atdığı sərt addımların ardıcılığı öz əksini tapıb. Alman mediasının Azərbaycana qarşı davamlı tənqid tonunda yazması faktının xatırladıldığı material maraqlı bir sonluqla yekunlaşıb:

"İkinci Dünya müharibəsində faşist Almaniyanın məğlubiyəyə uğradılmasında Azərbaycan neftinin də rolu az olmadı. İndi də neft və qazımız Avropaya ayaq açıq. Amma əminliklə demək olar ki, Almaniya Avropada hökmranlığı ələ alacağı təqdirdə avropalılara Azərbaycan nefti də kömək etməyəcək. Azərbaycan da bundan sonrakı dövrdə kiminlə əlaqələri necə qurmağı, kimə inanıb, kimə inanmamağı yaxşı ölçüb-biçəcək. İxtiyar özündə olmayan hakimiyyətlərlə münasibətlərdə hansı etimaddan və səmimiyyətdən danışmaq olar?"

Rəsmi dövlət qəzetində zaman-zaman Almaniya, eləcə də bəzi Avropa ölkələri barədə tənqidi yazılar dərc edilir. Eyni xətti AzTV də aparır. Qəzetin baş redaktoru Bəxtiyar Sadiqov hər zaman bu mövzu gündəmə gələndə bildirir ki, heç zaman bu yazıları sifarişlə dərc etmir. Məqsəd oxucu ictimaiyyətinə Avropanın hər üzünü göstərməkdir.

Bəs ekspertlər nə düşünür? Davamlı xarakter daşıyan bu yazılar hansı məqsəd daşıyır? Kimə, nə kimi mesaj verməyə hesablanmışdır?

"Turana" informasiya Agentliyinin direktoru Mehman Əliyev hesab edir ki, bu yazılar Rusiyaya reveransdır. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan da Rusiya kimi Qərbi tərəfindən təqib olunur: "Azərbaycanın Qərblə münasibətləri kifayət qə-

"Azərbaycan" qəzeti Almaniyani niyə sürəkli tənqid edir?"

Mehman Əliyev

dər pisdir. Azərbaycan öz maraqları çərçivəsində hərəkət edir. Anti-Amerika, anti-Alman mövqeyi göstərir. O biri tərəf də qeyd edir ki, Azərbaycana qarşı xüsusi münasibəti var, bəyanatlar verir. Bu, qarşılıqlıdır. Senator Makkeyn bugünlərdə deyib ki, Rusiyanın təcavüzünün növbəti qurbanı Azərbaycan olacaq. Yeni elə bir təhlükə həmişə olub. Bu yaxınlarda Putinin belə bir açıqlaması olmuşdu ki, ABŞ xüsusi olaraq Azərbaycanda işləyir, Azərbaycan tərəfi də buna dəstək verir. Bəzən Rusiya tərəfindən bu tipli xəbərdarlıqlar səslənir ki, Azərbaycan Amerika ilə yaxın olsa, Rusiya burada qeyri-stabilitet yaratmaq və açıq formada təcavüz etmək üçün lazımı tədbirlər görəcək. O mənada hesab edirəm ki, belə yazılar həmin dairələrə işarədir ki, Avropa ilə münasibətlər olduqca gərgindir".

Müşahibimiz hesab edir ki, yazının hədəfi olan Almaniyanın siyasi dairələrində də situasiyanı anlaşırlar: "O qayda prosesin içindədir. Anonslar verilir ki, Azərbaycan Avropa Birliyi ilə saziş imzalayacaq,

Mehman Əliyev: "Bu yazılar Rusiyaya reveransdır..."

amma etmədi. Azərbaycan modeləmə haqqında sazişi imzalamadı. O sənəddə Azərbaycanda bütün istiqamətlərdə islahatların aparılması nəzərdə tutulurdu. Bunda Rusiya daha çox maraqlı deyildi. Bu saziş Azərbaycanı Avropaya daha yaxın etməyi nəzərdə tuturdu. Bu problemlər qalır. Rusiya ilə Sumqayıtda polietilen zavodunun tikilməsində rusların ma-

raqları və iştirakı var. Bu, nə texnologiya, nə də qazanc gətirəcək. Onlar sadəcə şərik olmaq istəyirlər. Bizim onlarla ticari əlaqələrin aparılması nəzərdə tutulurdu. Bütün ticari əlaqələrdə baxaq. İldən-ildə tələb edirlər ki, daha çox mal ala. Ticari say göstərir ki, bu əlaqələr 85 faiz onların xeyrinədir. Bu, onu göstərir ki, bu münasibətlərdə ciddi təzyiqlər, problemlər var".

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Sabir Rüstəm xanlı qardaşı barədə açılan cinayət işindən danışdı

"Ədalətli yanaşma varsa, bu müraciətin faydası olacaq"

Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasının sədri, millət vəkili Sabir Rüstəm xanlı qardaşı Ələvət Əliyevin və digərlərinin cinayət işinin məhkəməyə çıxarılmasından sonra daxili işlər naziri Ramil Usubovla görüşməsi xəbərinə aydınlıq gətirdi. "Yeni Müsavat" a açıqlamasında S.Rüstəm xanlı bildirdi ki, nazirlə bu günlərdə yox, daha öncə bu barədə söhbəti olub. Müsahibimizin sözlərinə görə, əslində qardaşı Ələvət Əliyev iyulun 22-də yaydığı sözügedən bəyanatla situasiyaya aydınlıq gətirib: "Ədalətli yanaşma varsa, Ələvətin müraciətinin bir faydası olacaq. Yox, əgər zorla onu günahkar hesab etmək istəyirlərsə, o zaman müraciətin mənası qalmaz".

VHP sədri bildirdi ki, bu bəyanatdan sonra xüsusi olaraq heç kimlə görüşüb danışmaq planlaşdırmır: "Burada kimlərsə diktəsi, təsiri ilə hər hansı məsələ həll oluna bilməz. Burada xeyli sayda adamın adı, taleyindən söhbət gedir. Məsələyə ədalətli baxılmasına ümid edirəm".

Qeyd edək ki, Azərbaycan Miqrasiya Mərkəzinin rəhbəri Ələvət Əliyev DİN Baş Cinayət Axtarış İdarəsinin rəisi Emin Şəkinkinin keçmiş həyat yoldaşı Gülnarə Şəkinkaya və uşaqlarının ölkədən qanunsuz çıxarılmasına kömək etməkdə ittiham olunur. Ə.Əliyev isə yaydığı son bəyanatda bu məsələdə təqsiri olmadığını, G.Şəkinkaya sadəcə hüquqi məsləhətlər verdiyini bildirib.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

İsrail mətbuatından şok iddia

"Haaretz qəzeti" Türkiyə və İsrail XİN diplomatlarının Romada gizli görüşdüyünü iddia edir

İsrail mediası Türkiyə və İsrail arasında XİN səviyyəsində danışıqların aparıldığı ilə bağlı xəbər yayıb. "Haaretz" qəzetinin iddiasına görə, İsrail XİN baş direktoru Dore Gold və Türkiyə XİN müşaviri Feridun Sinirlioğlu arasında İtaliyanın paytaxtı Romada gizli görüş olub. Qəzetin iddiasına görə, görüş 7 iyun seçkilərindən sonra baş tutub. Xəbərdə görüşün "bir illik fasilədən sonra iki ölkə arasında münasibətləri qaydaya salmaq məqsədilə" keçirildiyi qeyd olunub.

Qəzet bildirir ki, Dore Gold sonradan xəbəri olub. Qeyd edək ki, Türkiyə və İsrail Yaxın Şərqdə uzun müddət ən yaxın müttəfiq ölkələrdən biri olub. Lakin son 10 ildə iki ölkə münasibətlərində soyuqluq müşahidə olunmağa başlayıb. AKP hökumətinin islamçı ritorikası, Fələstin mövzusunda, Qəzza embarqosu ilə bağlı İsraili tənqid edən çıxışları Təl-Əviv-Ankara münasibətlərini soyuqluğa səbəb olub. 2008-ci ildə "one minute" hadisəsindən sonra münasibətlər daha da pisləşib. Bundan başqa, AKP hökumətinin Fələstinin HƏMAS təşkilatını dəstəkləməsi, HƏMAS liderlərinin Ankara-da yüksək səviyyədə qəbul keçirilməsi İsrailin sərt etirazına

səbəb olub.

İsrail-Türkiyə münasibətlərinin "qırılma nöqtəsi" isə heç şübhəsiz ki, 31 may 2010-cu ildə baş verən "Mavi Marmara" hadisəsi oldu. İsrail xüsusi təyinatlıları Aralıq dənizində beynəlxalq sulara Qəzzaya yardım aparan "Mavi Marmara" gəmisinə hücum edərək 9 nəfəri öldürdü. Gəmi özü isə içindəki könüllülərlə birlikdə İsrailə aparıldı. Bu hadisədən sonra diplomatik əlaqələr dayandırıldı, hərbi, siyasi sahədə əməkdaşlığa son qoyuldu.

2013-cü ildə İsrailə səfər edən ABŞ prezidenti Barak Obama baş nazir Netanyahu ilə görüşündə ona baş nazir Erdoğanla zəng edərək "Mavi Marmara" böhranını həll etmək üçün çağırış edib. Bu hadisə Türkiyədə "Netanyahu üzr istədi" kimi təqdim olundu. Bu telefon danışığından az sonra, 2013-cü ilin dekabrında İsraildən heyət Türkiyəyə səfər edərək danışıqlar aparmışdı. Sonradan məlum oldu ki, ortaq razılaşmaya əsasən tərəflər böhranın aradan qaldırılması və İsrailin öldürülən 9 nəfərə görə Türkiyə tərəfinə 9 milyon dollar təminat ödəməyə razılıq verib. Eyni zamanda İsrailə münasibətlərin normallaşması ilə bağlı qanunun qəbul olunması ilə bağlı razılaşma əldə olunub. Ancaq məlum olub ki, hazırda Netanyahu-nun masası üzərində olan bu müqaviləni baş nazir Qəsdən yubadır.

Qeyd edək ki, siyasi-diplomatik əlaqələr dayansa da, İsrailə Türkiyə arasında ticarət, iqtisadi əlaqələr qalır. Yaxın Şərqdə İsrailin ən böyük ticarət tərəfdaşlarından biri də Türkiyədir.

□ **KƏNAN**

Qərb Sərkisyanı devirmək üçün düyməyə basdı

Ermenistanda siyasi vəziyyət kəskin şəkildə gərginləşib, ölkədə xaosa sürüklənən vəziyyət yaranıb. Elektrik enerjisinin tariflərinin avqustun 1-də artırılması ilə bağlı qərar iyunun 17-də verilib. Qərara görə avqustun 1-də gündüzlər elektrik tarifinin kilovattı 48,78 dram (0,1 dolara yaxın), axşam isə 38,78 dram (0,08 dollara yaxın) olacaq. Qeyd edək ki, "Ermənistan elektrik şəbəkəsi" şirkəti Rusiyanın "İnter RAO" dövlət müəssisəsinə məxsusdur.

İyunun 19-da başlayan oturaq aksiya...

İyunun 19-da isə "Təsisçi parlamenti" və "Erməni qadınları Cəbhəsi" paytaxt İrəvanda Azadlıq meydanında fasiləsiz etiraz aksiyası başlayıb. Eyni zamanda ölkənin ən böyük şəhərlərindən olan Gümrü və Vanadzor şəhərlərində çoxminlik tətillər elan edilib.

İrəvanda aksiya tezliklə böyüyərək sıralarında minlərlə adamı birləşdirib və oturaq aksiya başlayıb. Bu müddət ərzində gecni də meydana keçirən aksiyaçılar hakimiyyətə iyunun 22-si axşamədək vaxt qoymuşdular. Aksiyaçılar əks halda meydanı Prezident Sarayına yürüş edəcəklərini bəyan etmişdilər. Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyan bu günər ərzində aksiyaçıların tələbini qulaqardına vurmuş və qərarın dəyişməyəcəyini bildirmişdi. Aksiyaçılar da tələblərindən geri çəkilməyəcəklərini və Sərkisyanın iqtisadi siyasətinə doğru yürüş edəcəklərini bildirmişdilər.

Vaxt bitdi, Sərkisyanın təklifi rədd edildi

İyunun 22-də axşam aksiyaçıların qoyduğu vaxt bitdiyindən Sərkisyan İrəvan küçələrinə polis və zirehli texnika çıxarılması barədə göstəriş verib. Newsru.com saytının məlumatına görə, saat 22 radələrində polis jurnalistlərdən aksiyaçılarla əsas qüvvələri arasındakı zonanı tərk etməyi tələb edib. Jurnalistlər çəkiləndən sonra polis nümayişçilərə tərəf hərəkətə başlayıb, ancaq bir neçə metrədən sonra dayanıb.

İrəvan Baş Polis İdarəsinin reis müavini Valeri Osipyan nümayişçilərdən dağılışmağı tələb edib. İrəvanın polis reisi Aşot Karapetyan nümayişçilərlə danışıqlara başlayıb və bildirib ki, prezident Sərkisyan indi aksiyaçıların nümayəndələri ilə görüşməyə hazırdır. O, nümayişçiləri üç-dörd nəfər heyət formalaşdırıb prezidentlə danışıqlara göndərməyə çağırıb. Amma aksiyaçılar Sərkisyanın "üç-dörd nəfəri qəbul edərəm, yürüşdən imtina edin" şərtini qəbul etməyiblər. Onlar yürüşün davam edəcəyini bildiriblər.

Minlərlə nümayişçi polisə dağılışmaq barədə tələblərinə məhəl qoymayıb. Hökumət İrəvan küçələrinə xüsusi vasitələrlə və avtomat silahlarla silahlanmış çoxlu sayda polis qüvvələri, o cümlədən zirehli texnika yeridib. Nümayişçilərin dağılışmayacağı halda polis atəş açmağa hazır olduğunu bildirib. Xəbərdarlıqlara baxmayaraq, yalnız çox az sayda aksiyaçı polisə dağılışmaq barədə tələbinə qulaq asıb.

Aksiyaçılara divan tutuldu

İyunun 23-ü səhərə yaxın polis nümayişçilərə güc tətbiq edib, oturaq aksiyaları dağıdıb. Aksiyaçılara qarşı suvuran maşınlar işə salınıb, sonra isə döyülən yüzlərlə aksiyaçı polis həbs edib.

Ermənistan "ürəyindən" vuruldu: İrəvanda qan və kaos...

Elektrik enerjisinin tariflərinin artırılması ilə bağlı iyunun 19-dan başlayan oturaq aksiya amansızlıqla dağıldı; erməni prezidentinin görüş təklifi rədd edildi; yüzlərlə adam həbs edildi, jurnalistlər döyüldü; Azərbaycanda sabitlik və Avropa Oyunları, Ermənistanda isə küçə döyüşləri...

Mitingçilərə hücum edənlərin sırasında mülki geyimli şəxslər, polis əməkdaşları və xüsusi təyinatlılar olub. Onlar insanları yerə yıxaraq paltarını soyundurub, onlara zərbələr endirib, ağır söyüşlərlə təhqir ediblər. Ermənistanın 1in.am saytı hadisə yerindən canlı yayım verib.

Erməni KİV-ləri polisə apardığı əməliyyatın cəmi 15 dəqiqə davam etdiyini iddia edirlər. Am-

ma müxalif mənbələr ətraf küçələrdə əsl döyüş getdiyini, aksiyaçıların vəhşicəsinə döyüldüyü barədə də məlumatlar yayıblar. İrəvan polisinin mətbuat katibi Aşot Aqoryan etiraz aksiyasının dağıldığını nəticəsində 237 nəfərin saxlanıldığını bildirib. ANS PRESS-in məlumatına görə, saxlanılanlar arasında yerli mətbuat nümayəndələri də olub. Onların

arasında "Qala", "News" internet nəşrləri, AzadlıqRadiosunun erməni bürosunun əməkdaşları var. Bəzi müxbirlərin isə əvadanlığı zorla əllərindən alınıb. Polis kameraların yaddaşını silmək üçün onların çiplərini sındırıb. "Epress.am" saytının bir kamerası qırılıb, o birisini isə polislər aparıb. Portalın operatoru Tigran Akopyan vəhşicəsinə döyüldü. Jurnalist Anna Camakoçyan və yazıçı

Ovanes İşxanyana qarşı da vəhşilik edilib.

Hadisə zamanı incəsənət adamları da döyüldü. Sənətşünas Taqi Torosyan soyundurulub və döyüldü. Həmçinin tanınmış şəxslərdən Artak Gevorgyan və Anton İvçenko xüsusi amansızlıqla döyüldü.

Ermənistan mətbuatının verdiyi məlumata görə, paytaxtdakı polis idarələri olduğu üçün saxlanılanların bir hissəsi Abovyan və Aştarak şəhərlərinin həbsxanalarına aparılıb. Mətbuat katibi deyib ki, aksiyaçılar müxtəlif bədən xəsarətləri alıb, 11 nəfər polis işçisi yaralanıb. İrəvanda keçirilən aksiyaya Gümrü şəhərinin sakinlərinin dəstək nümayiş də güc tətbiq edilərək dağıdılıb. İlk məlumatlara görə, o aksiyada da xeyli həbs edilənlər var.

Parlamentdə vəhşiliyə etirazlar

İyunun 23-də Erməni Milli Konqresinin fraksiyası Ermənistan parlamentinin iclasını tərk

Əyalətlərdə vəziyyət daha kritikdir

Ölkənin əyalətlərində vəziyyət daha kritikdir. Gümrüdə iyirmi yeddi il əvvəl baş verən zəlzələnin nəticələri hələ də aradan qaldırılmayıb. Evlərin əksəriyyəti hələ də xarabalıq içindədir. Erməni jurnalistlərin yazdığına görə, aradan uzun müddət keçməsinə baxmayaraq şəhərdə yarımqıç evlər və vaqonlarda yaşayanların sayı çoxdur.

Sərkisyanı Yanukoviçin taleyi gözləyir

Serj Sərkisyanın Avrasiya İttifaqına qoşulması Qərbi çox ciddi şəkildə narazı salıb. Qərb bilir ki, indi Ermənistanda "Yeni Maydan" hərəkatının başladılması üçün çox münbit mühit var. Ona görə də mümkündür ki, əsas müxalifət qatılmadığı bu etiraz aksiyası Qərbin Ermənistanda yeni bir hərəkatın başlatdığına işarədir. Bu proses Ermənistan xalqının maraqları ilə yanaşı, Qərbin də maraqlarına xid-

mət edir. Çünki Sərkisyan hakimiyyəti devilsə, Ermənistanın Rusiyanın orbitindən çıxma məsələsi ciddi şəkildə gündəmə gələcək.

Virtualaz.org saytı da yazır ki, bu, Ermənistan hakimiyyətinə qarşı facebook inqilabının ilk ciddi məşqi hesab edilə bilər. Lakin qəfildən minlərlə erməni gəncini Sərkisyanın iqtisadi siyasətinə cəmləyən tək bu ağır sosial-iqtisadi vəziyyət deyil. "Belə görünür ki, Qərb Sərkisyanı Kiyev vaxtını xatırladır. Vətəndaş cəmiyyəti fəalları sosial şəbəkələr üzərindən təşkilatlanması və qəfil küçələrə çıxaraq izdihamlı etiraz aksiyası keçirməsi tanış taktikadır. Ərəb ölkələrində təlatümlər və Ukraynada Yanukoviçin devirən avromaydan hərəkatı da belə başlamışdı. Sərkisyan Avropa İttifaqı və Rusiya arasında seçim şərtini ikinci dərəcəli xeyrinə edəndə və "Putin ittifaqına" qoşulanda bu qruplar dərhal fəallaşdılar. Ermənistanda Ukrayna ssenarisi barədə müzakirələr getməyə başladı. Xirdəyəcəm korruptsiyalanmış hakim elita, iqtisadi səfalət və total sosial narazılıq fonunda Sərkisyan hakimiyyətinə təhdid edən proseslərin başlaması üçün kiçik qıvcıllıq da kifayət edə bilər.

Bu ilin əvvəllərində ABŞ dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisi, Kiyev inqilabının "xaç anası" Viktoriya Nuland regiona səfər edəndə Ermənistana xüsusi diqqət ayırdı.

O vaxt Rusiya mənbələri xəbər vermişdi ki, Nuland ABŞ-in İrəvanda səfirliyində saatlarla gərgin müzakirələr aparıb və qərbməyilli qüvvələri hakimiyyətə qarşı güclü etirazlar təşkil etməkdə günahlandırılıb. Həmçinin Nuland ABŞ-in İrəvanda səfirin fəaliyyətindən də narazı qaldığını bildirib. Yeni səfir Riçard Millsə tapşırıq verilib ki, keçmiş səfirin qeyri-hökumət strukturları ilə iş praktikasında nöqsanları düzəltsin. Sərkisyanın iqtisadi siyasətində qəfil haqlayan yürüş göstərər ki, xanım Nulandın direktivlərini həyata keçirmək istiqamətində işlər gedir" deyərək yazır.

Nəhayət...

Azərbaycanda Avropa Oyunları keçirildiyi bir vaxtda Ermənistan küçələrində baş verən qarşıdurma Qərbin də diqqətindən kənar qalmamalıdır. Azərbaycanda sabitlik və Avropa Oyunları, Ermənistanda qan və kaos...

□ "Yeni Müsavat"

XX əsr Azərbaycan siyasi tarixinə, xüsusən Milli Azadlıq Hərəkatına adı qızıl hərflərlə yazılmış, Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin davamçısı, Müstəqil Azərbaycanın demokratik yolla seçilmiş ilk prezidenti, böyük nəzəriyyəçi, alim və Bütöv Azərbaycan ideyasının yolbayı Əbülfəz Elçibəyin bu gün ad günüdür.

Filologiya elmləri doktoru, professor Almaz Əliqızı

Görünür, Tanrı bəndələrinin haqsızlığa düşər olduğunu, haqqın tapdığını gördə yer üzünə özünün elçilərini göndərir. Göndərir ki, insanlara yol göstərsin, onları böyük yolun yolçusu etsin. Mən həmişə belə insanlar haqqında düşündə gözümlün önünə M.Ə.Rəsulzadə, Atatürk və Ə.Elçibəy gəlir.

Hələ gənclik illərindən başlayaraq türk dünyasının böyük mütəfəkkirlərinin, xüsusilə M.Ə.Rəsulzadə, İ.Qaşpirali, Ə.Hüseynzadə və digərlərinin əsərləri ilə tanışlıq onun ruhi aləmində böyük dəyişikliklər yaradır. Azərbaycan Milli Qurtuluş hərəkatının böyük ideoloqu M.Ə.Rəsulzadə "Azərbaycan davası" məqaləsində yazırdı: "Tarixdə fikirlərin əhəmiyyəti var, şəxslərin isə heç bir dəyəri yoxmudur? Əlbəttə vardır. Fəqət bu dəyər şəxslərin fikirlərə sədaqətli və fikir sahiblərinə bağlılıqları nisbətindədir. Bu sədaqət və bağlılığın şəkli və dərəcəsi ancaq bir şəxsi bir şəxsiyyət mərtəbəsinə ucaldır. Tarixdə dəyər və əhəmiyyət kəsb edən şəxslər, işdə müəyyən fikir cərəyanlarına və nümayəndələrinə bağlanan, onlara simvol olan şəxsiyyətlərdir". (133, s.5).

Bəli, Elçibəyi də M.Ə.Rəsulzadənin vaxtilə söylədiyi, qiymət verdiyi böyük fikir cərəyanlarına sahib çıxan insanlardan hesab etmək olar. Çünki Sovet imperiyasının amansız basqısından yaxa qurtarmağa ilk meyli edən, bütün bacarığını bu yolda əsirgəməyən, millətin gözüni açmağa çalışan ziyallığımız arasında Ə.Elçibəy seçildi. Müsavatçılıq ideologiyasını dərinləndirən mənimsəyən, ona ziyələndən Ə.Elçibəy türk-müsəlman dünyasında ilk demokratik cümhuriyyətin bərpası üçün yollar axtarırdı. Təbii ki, milli gücü yetişdirmək üçün ilk mərhələ olaraq milli ideyanın önə sürülməsini vacib sayırdı. Burada əsas amil topluma hədəfin gösntərilməsi idi. Ona görə də Elçibəy 70-ci illərin əvvəllərində bu tarixi zərurəti yerinə yetirməyin vaxtı çatdığını dərk edərək Azərbaycan toplumuna siyasi müstəvidə 2 əsas hədəf göstərdi: 1) Müsavat Partiyası və M.Ə.Rəsulzadənin qurduğu Demokratik Cümhuriyyətin bərpası (yeni Milli Müstəqillik) 2) Milli bütövlük.

Azərbaycanın müstəqillik ideyasının tarixi kökləri Müsavatçılıq irsinə dayanırdı. Bəzi mənbələrin verdiyi məlumata görə,

türk aləminə yaymaq üçün onun "Milli birlik fəlsəfəsi" əsərini fars dilindən türkcəyə çevirərək çap etdirdi.

Düşünürük ki, milli birliyin yaranmasının əsasında hər şeydən əvvəl milli özünüdərk dayanır. Milli birlik yaratmaq

sə biz nədən demokratiya yolu ilə getməliyik? Demokratiya çağdaş Türklər üçün tanrının yetirdiyi bir nemətdir. Biz bu yolu tutub getməli, seçkilərlə, sandıqlardan keçməklə iş başına gəlməliyik. Yoxsa ölkədə bir diktator çıxar və fitva verər

Müsavat ideologiyasının əsas mahiyyətini, onun təməl prinsiplərini tamamilə mənimsəmiş Ə.Elçibəyin Müsavatçılığın III dayağı haqqında da maraqlı fikirləri mövcuddur. Elçibəy yazır: "Biz fanatizmə uymamalı, gerçək İslam dinini öy-

qüvvə bölünməməlidir. Zamanın tələbi, siyasi proseslərin gedişatı, Azərbaycanın durumu baxımından M.Ə.Rəsulzadənin Bütöv Azərbaycan ideyasından bir qədər kənarda dayanması doğru qərar idi. Tarixin dərsləri göstərir ki, həqiqətən Azərbaycanın bir tərəfi müstəqil olanda sonra birləşmək haqqında düşünmək mümkündür. Baxmayaraq ki, "İran türkləri" silsilə məqalələrində güneyli soydaşlarımızın həyatı, məişəti onların məşğuliyyəti, həmçinin dili bir, qanı bir qardaş və bacılarımız haqqında ilk yazan elə M.Ə.Rəsulzadə idi. Məhz M.Ə.Rəsulzadənin fikirləri ilə yaxından tanış olan Ə.Elçibəy ən optimal variant kimi belə bir model nəzərdə tuturdu: "Azərbaycan xalqı öz müstəqil dövlətini qurmalı və sonra da quzeydəki dövlətlə danışıqlar aparıb bütöv, müstəqil və demokratik Azərbaycan Dövlətini yaratmalıdır".

Böyük öndərimiz M.Ə.Rəsulzadə XX əsrin I yarısında "Əsrimizin Səyavuşu"nu yazdı.

M.Ə.Rəsulzadənin yazdığı bu əsərdə əsrimizin Səyavuşu ölmüşsə də onun doğurduğu istiqlal fikri ölməmişdir-fikrini tələqin edir.

Ə.Elçibəyin fəaliyyəti və yazdığı "Bütöv Azərbaycan yolunda" kitabı dediklərimizi bir daha təsdiqləyir.

M.Ə.Rəsulzadə "Əsrimizin Səyavuşu"nu yazdı, Azərbaycan istiqlalının labüdlüyünə millətini inandırdı. Əsrin sonunda isə M.Ə.Rəsulzadənin davamçısı "Bizim yolumuz M.Ə.Rəsulzadənin yoludur" deyən Elçibəy xalqımızın ruhunda, sənət əsərlərində, nəğmə və bədii ədəbiyyatda yaşayan bütövlük həsrətini, Bütöv Azərbaycan ideyasını siyasi gündəmə gətirdi. Onun araşdırmaları içərisində Azərbaycanın müstəqilliyi və bütövlüyü ilə bağlı konseptual fikirləri də diqqəti cəlb edir. Elçibəy Milli müstəqillik və milli bütövlük anlayışlarını vəhdətdə götürür. Çünki milli bütövlüyə gedən yol məhz Milli müstəqillikdən keçir ideyası "Bütöv Azərbaycan yolunda" kitabının hər sahifəsində duyulur və dərk edilir.

Bu gün Bütöv Azərbaycan ideyasını içində daşıyan hər bir Azərbaycan türkü iki əsrə yaxın onu düşündürən sualların cavabını Elçibəyin bu kitabında tapır.

Milli şüur, xalqın intibahı, böyük mübarizələr, əsrlərin fırtınasından keçərək zənginləşir, güclənir və xalqın rühündə yer alır. Toplumlar isə öz sıralarından böyük siyasət adamları, alimlər, yazarlar yetişdirirlər ki, bu insanlar toplumun milli şüurunu azadlıq və istiqlaliyyət mücadiləsini gerekli yola yönəltsin. Elçibəy də belə insan, belə alim, belə siyasətçi idi. Toplum onu içərisindən siyasət adamı və alim kimi yetişdirdi ki, süstləşmiş beyinləri oyatsın, millətine düz yol göstərsin. Tarixini, kökünü, milli kimliyini ona tanıtdırsın.

Bu gün Azərbaycanın torpaqları işğal altında olduğu üçün böyük öndərlərin mübarizə və cəsarət yolunu tutmalıyıq.

Amma sənə yerin çox görürsün! Bu illərdə sensiz də olsa, həmişə sənənlə olduq, Bəy! 78 yaşına xoş gəldin.

Böyük fikir və məslək adamı

Bu gün Əbülfəz Elçibəyin doğum günüdür

Ə.Elçibəyin tələbək və əqidə dostu Malik bəy Mahmudov 1962-ci ildə Bağdadda olarkən Müsavat Partiyasının 1936-cı il proqramını əldə etmiş, həmin proqramı (*mühazirə dəftəri, ya da məktub*) sətirlərin arasına yazaraq gizli Bakıya göndərmişdi. Bir müddətdən sonra Ə.Elçibəyin yaxın əqidə dostları ilə gizli qurduqları özəyin ilk məramnaməsi kiçik dəyişiklikdən sonra yaradılan ilk özəyin məramnaməsi olmuşdu. Müsavatçılığın əsas tərkib və təməl prinsipləri, bayrağımızda da əksini tapan "Türklük, Çağdaşlıq və İslam" fikri cərəyanları əsasında ərsəyə gələn həmin məramnamədə Ə.Elçibəyin etdiyi yenilik əvvəl söylədiyimiz milli bütövlük ideyası idi. Düşünürük ki, bu artıq müsavatçılığın yeni mərhələdə yeni başlanğıcı idi. Təsədüfi deyildi ki, 70-ci illərin sonu 80-ci illərin əvvəllərində yaradılmış gizli dərnəklər şəbəkəsinin əsas ideoloji xəttini həmin məramnamə təşkil edirdi. Sonralar həmin ideya azadlıq hərəkatında, bir qədər sonralar isə bir sıra partiyaların proqramlarında öz əksini tapdı.

Ə.Elçibəy Milli Müstəqillik və Milli Bütövlük anlayışlarını vəhdətdə götürürdü. Elçibəy yazırdı: "Tutduğumuz yol böyük öndər M.Ə.Rəsulzadənin yoludur. Müstəqilliyi, Bütöv və Demokratik Azərbaycana aparan bu yolu şərəf və ləyaqətlə davam etdirəcəyik".

Müsavatçılığın təməl prinsiplərindən birincisi türklükdür. Elə o səbəbdən də Ə.Elçibəy bütün yazılarında fikir və mülahizələrində milli kimlik məsələsinə xüsusi önəm verirdi.

Əlbəttə, hər bir millətin birliyi həmin millətin öncül ziyalıların xalqa çatdırmaq istedikləri ideya və ideologiyaların hansı təsir və təməl üzərində qurulduğundan çox asılıdır. Təsədüfi deyildi ki, böyük öndər M.Ə.Rəsulzadə, müsəlman dünyasının böyük mütəfəkkiri, alimi, islam modernizminin banisi və bu modernizmin ilk təməl daşlarını hörən Şeyx Cəmaləddin əl-Əfqanıdan çox şey öyrəndi, ondən çox mətləbləri exz etdi, milliyət haqqında fikirlərini geniş xalq kütləsinə, xüsusən də

üçün milli dövlətin mövcudluğu vacibdir. M.Ə.Rəsulzadə bu bərdə yazır: "Milli dövlətinə qovuşacaq olan hər bir türk eli coşğun bir türk irmağıdır. Bu irmaqlar yenə türklük dənizinə qədər axacaq və orada birləşəcəkdir. Biz türklük və türklərin oğullarıyıq. Böylə olduğumuz üçün qürur duymalıyıq. Biz türkün mədəniyyətindən bir türk kulturu yaratmaq istəyirik. Buna məcburuq". Başqa bir əsərində- "İstiqlal məfkurəsi və gənclik" məqaləsində oxuyuruq: "Azərbaycan türk xalqı istiqlalını elan etməklə öz doğma, sevimli və şəfəqli anasının qoynunda azad bir türk mədəniyyəti qurmaq, azad bir türk sənəti, türk ədəbiyyatı, türk həyatı yaratmaq istəyirdi".

M.Ə.Rəsulzadədən sonra millətə türklüyünü tanıdan, XX əsrin ikinci yarısında Azərbaycanda türklülük ideyasını düşüncə və məfkurələrə gətirən Elçibəy həm də Azərbaycanda türklüyün dərk və kütləviləşməsi yolunda böyük işlər gördü. Millətin öz kimliyini dərk etməsində, nəsilərin milli məfkurə sahibinə çevrilməsində əvəzsiz xidməti oldu. Azərbaycanda azadlıq uğrunda gedən hərəkat haqqında Elçibəy deyirdi: "Bizim hərəkatımız ümumxalq hərəkatıdır, onun içərisində iki xətt var. Demokratik və milli xətt. Milli xəttin özü də demokratik əsaslarla aparılır. Ona görə də bizlər böyük türk öndərlərinin demokratik və milli mübarizə xəttini öyrənməli və dünyanı sürətli gedişəndən geri qalmamalıyıq".

Müsavatçılığın ikinci dayağı çağdaşlıq götürülür. Bu o deməkdir ki, hər bir Azərbaycan türkü çağdaş dünya mədəniyyətini dərk etməlidir, dünyanın demokratik quruluşlarını, demokratik idarəçilik sistemlərini öyrənib istifadə etməlidir, çağdaş dünya texnologiyasını mənimsəməlidir. Demokratiyanın dəyərlərindən danışan Elçibəy yazır: "Çağdaşlığın ən mühüm dəyərlərindən biri olan demokratiya İsveç, Norveç, Hollandiya və s. kimi ölkələrdə tətbiq edildiyinə görə görürük ki, bu ölkələrdə insanlar daha yaxşı şəraitdə yaşayırlar. Belədir

ki, dinmək olmaz, danışmaq olmaz. Dinəni asdırar, danışanı kəsdirər". Ə.Elçibəy "Bütöv Azərbaycan yolunda" (səh. 308).

Müsavatçılığın üçüncü dayağı isə İslam dinidir. Əsrin əvvəllərindən başlayaraq İslam birliyi ideyasına qarşı olan Rəsulzadə Azərbaycan milli hərəkatının mövqeyini əks etdirən parlaq bir çıxış edərək konkret faktlarla sübut etdi ki, unitaristlərin təklifləri Rusiya müsəlmanlarına və onların azad, milli inkişafına qarşı yönəlib. M.Ə.Rəsulzadə çıxışının (*Rusiyada I müsəlman konqresi*) başlanğıcında bildirdi ki, o, bəşəriyyətin gələcəyini millətlərin azad federasiyası formasında görür.

Baxmayaraq ki, Əli bəy Hüseynzadə kimi bir şəxs də müsəlman birliyinin tərəfdarı idi. Zaman, tarix Rəsulzadənin nə qədər uzaqgörən və haqlı olduğunu bir daha sübut etdi.

M.Ə.Rəsulzadə hələ I Rusiya müsəlmanları konqresindəki çıxışı ilə yalnız Azərbaycan deyil, türk dünyasının rəğbət bəslədiyi və sevdiyi lider oldu. Hətta N.Nərimanov kimi bənşəz opponentləri belə etraf edirdilər ki, Azərbaycan istiqlalı ideyası M.Ə.Rəsulzadənin lideri olduğu Müsavat Partiyası ilə assosiasiya olunur.

rənməliyik. Biz İslamı fars şovinizminin iddia və tətib etdiyi formada yox, fanatizmdən uzaq, gerçəkçi və çağdaş ruhla öyrənməliyik. Din bizim inanc yerimizdir. Onu siyasətin alətinə çevirməməliyik. Din dövlətdən ayrı olmalı və siyasətə qarışmamalıdır".

Ə.Elçibəy tarixi zərurəti yerinə yetirərək Azərbaycan toplumuna siyasi müstəvidə M.Ə.Rəsulzadənin qoyduğu ideoloji sistemə milli bütövlük hədəfini də daxil etməkdə yanılmamışdı.

XX yüzillikdən başlayaraq millətimiz Səttarxan, Şeyx Xiyabani, Seyid Cəfər Pişavəri kimi xalq qəhrəmanları yetişdirdi. Tarix bir daha göstərdi ki, ayrı-ayrı impenriyalar daxilində olmalarına baxmayaraq, vətənimizin həm Güneyi, həm Quzeyi həmişə mənən bir olmuş, bir tərəfdə baş verən hər hansı bir hərəkat və siyasi proses labüdə digər tərəfdə də özünü göstərmişdir. Lakin bu müharibələrin hər birində həmişə Azərbaycanın bir tərəfi hədəf götürülmüş, Azərbaycanın bütövlükdə azadlıq və istiqlalı ortaya qoyulmamışdı. Öndərimiz M.Ə.Rəsulzadə yazırdı: "Bizim əsil düşmənimiz rus imperiyasıdır. İrana da bulaşsaq, qüvvələrimiz haçalanacaq və öz arzumuza nail ola bilməyəcəyik. Vahid

Milli Şuranın fəxri sədri, kinorejissor Rüstəm İbrahimbəyovun Amerika mətbuatına müsahibəsində Rusiyanın maraqlarından çıxış edən, üstəlik, ermənilərin ürəyindən xəbər verən açıqlamalarla çıxış etməsi Müsavat Partiyasının Milli Şuranın yaradılışı zamanı irəli sürdüyü şərtlərdə nə qədər haqlı olduğunu və qurumu tərk edərkən də düzgün mövqe tutduğunu təsdiqlədi.

Xatırladaq ki, 2013-cü ilin ortalarında Milli Şuranın elan olunması bir neçə dəfə təxire salınmışdı. Qurumun elanının ertələnməsinin səbəbi kimi müzakirə aparən tərəflərin qurumun xarici siyasət oriyentasiyası ilə bağlı orta məxrəcə gələ bilməməsi göstərilirdi. Belə ki, o zaman Müsavat Partiyasının başkanı İsa Qəmbər Milli Şuranın nizamnaməsinə "Milli Şura Avropaya inteqrasiyanın dəstəkləyən siyasi xətt yürüdür" müddəasının daxil edilməsini istəyə də, müzakirələrlə telefonla qatılan İbrahimbəyov buna qarşı çıxmışdı. Kinorejissorun Kırım Rusiya ərazisi adlandırması isə Azərbaycan dövlətinin və xalqının, o cümlədən demokratik kəsimin maraqları ilə ziddiyyət təşkil edir.

Görün vəziyyət hansı həddə çatıb ki, İbrahimbəyovun dediklərinə hətta Milli Şura daxilindən də etirazlar gəlib. Qurumun sədri Cəmil Həsəni İbrahimbəyovu dəstəkləyən mövqə ortaya qoysa da, bir sıra tanınmış şəxslər etirazlarını ifadə ediblər.

"Rüstəm İbrahimbəyovun mövqeyi ilə razı deyiləm. Biz ermənilərlə əlimizdə dəyənək tutub qonşuluq etməliyik". Bunu VHP Ali Məclisinin sədri, Milli Şuranın üzvü Rafiq Manafli deyib. Onun sözlərinə görə, R.İbrahimbəyov sovet dövründə ermənilərlə birgə yaşadığından bu cür düşünür: "Mən İbrahimbəyov dövrünün adamı deyiləm. Ümumiyyətlə,

Rüstəm müəllimin mövqeyi ilə razı deyiləm. Amma həm də dərk edirik ki, əbədi düşmənçilik ola bilməz. Barış olacaq, amma bu, Rüstəm İbrahimbəyovun dedi ki, "kimi olmayacaq".

R.Manafli da xatırladı ki, Milli Şura yarananda Rusiya məsələsində Rüstəm İbrahimbəyovla müxalifət düşərgəsi arasında fikir ayrılığı olub: "Müxalif qüvvələrin bir yerdə toplanmasında Rüstəm müəllimin əvəzsiz xidmətləri olub. İndi isə onun Milli Şurada fəaliyyəti yoxdur, sadəcə, fəxri sədrdir. Kırımla bağlı mövqeyimiz birmənalıdır. Milli Şura ilə bağlı müəyyən narahatlığımız var idi. Cəmil Həsəni sədr olduğundan sonra narahatlığa son qoyuldu".

Milli Şuranın Koordinasiya Şurasının üzvü Vidadi Mirkamal da R.İbrahimbəyovun mövqeyi ilə razılaşmadığını qeyd edib: "Bizim Kırım və digər məsələlərlə bağlı mövqeyimiz birmənalıdır. Hətta Rusiyanın Kırım ilhaq etməsini pisləmişik. Kimsə başqa cür düşünürsə, bu, onun problemidir".

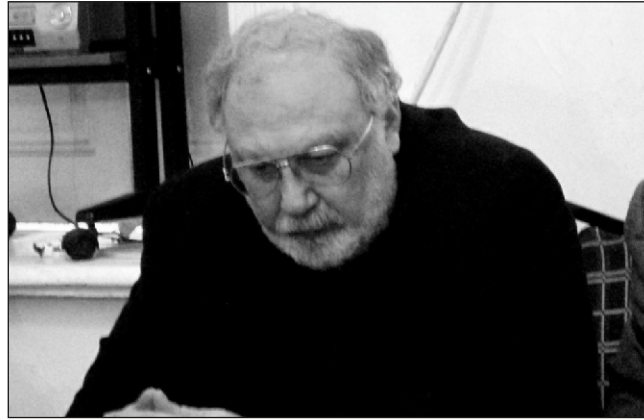
AXCP isə R.İbrahimbəyovun fikirlərinə münasibət bildirməkdən imtina edib. Qeyd edək ki, hələlik R.İbrahimbəyov özü etiraza səbəb olan fikirləri ilə bağlı hər hansı şərh verməyə həvəs göstərmir.

R.İbrahimbəyovun dediklərinə hakim partiyadan da reaksiya gəlib. YAP icra katibinin müavini, deputat Siyavuş Novruzov azvision.az-a açıqlamasında deyib ki, Rüstəm

"Erməni məsələsi"

Milli Şuranı parçaladı

Qurum üzvləri sədrin və fəxri sədrin mövqeyinə qarşı çıxdılar; AXCP münasibət bildirməkdən imtina etdi; Müsavatdan kinorejissorun dediklərinə sərt reaksiya...

İbrahimbəyov uşaqlıqdan ermənilərlə dostluq edir, ona görə də ermənilərlə münasibəti həmişə yaxşı olub: "Bu adam müsahibələrinin birində demişdi ki, ermənilərin Bakıdan gətməsi nəticəsində Azərbaycanın mədəni səviyyəsi aşağı düşüb". Milli Şura ideyasının xaricdən ixrac olunduğunu vurğulayan S. Novruzov bildirib ki, hazırda bu qurumun "fəxri sədri" olan R. İbrahimbəyovun arxasında erməni lobbisi, ermənilər dayanır: "İlk Avropa Oyunlarının

əleyhinə olan son hadisələr dünyada ermənilər, erməni lobbisi, Azərbaycanda isə AXCP və Milli Şuradır. Burada paralellik göstərir ki, onlar eyni mənəbdən istiqamətləndirilirlər. R.İbrahimbəyov ermənilərin azərbaycanlıların düşməni olmadığını deyir. Əgər ermənilər düşmən deyilsə, onda başqa planetdən gəlib tutublar bizim torpaqlarımızı? Xocalı soyqırımını kim törədib? 20 mindən artıq insan şəhid olub. Onlar öz-özünə şəhid olublar?"

Mövzu ilə bağlı Azərbaycanın eks-prezidenti Ayaz Mütəllibov da açıqlama verib. O, modern.az saytına bildirib ki, hər kəsin öz müstəqil düşüncəsi var: "Rüstəm İbrahimbəyov da düşüncələrini belə ifadə edir. Həmin hansısa məsələ ilə bağlı fikir bildirməyə hüququ var".

Müsavat başqanının müavini Gülağa Aslanlı "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, İbrahimbəyov rəhbərliyində olan adamın Kırım məsələsində bu cür münasibət sərgiləməsi tamamilə yanlışdır: "Əgər tarixi həqiqət baxımından məsələyə yanaşmaq istəyirdisə, onda deməliyi ki, Kırım türk torpağıdır. Siyasi mənada ortaya yanaşma qoymaq istəyirdisə, deməliyi ki, Kırım məsələsinin sülh, barışq yolu ilə həlli daha məqsədəuyğundur. Yoxsa rus yazıçıların əsərlərinə istinadən "Kırım Rusiya torpağıdır" demək, sadəcə, Rusiya siyasətinə xidmət etməkdən başqa bir şey deyil". R.İbrahimbəyovun dedi ki, "ermənilərlə düşmən deyilik" sözlərinə gəldikdə, G.Aslanlı

qeyd etdi ki, bu, hansısa şəkildə işlənilməlidir: "Yeni deyər bilərə ki, tarixdə yüzillik müharibələr olub. Həmin müharibələrdən sonra qonşu millətlər və xalqlar orta mövqeyə gəlib qonşu olaraq yaşayıblar. Amma indiki kövrək dövrdə onun bu cür fikirlər səsləndirməsi məqsədəuyğun deyil".

Müsavat yetkilisi Milli Şura sədrinin R.İbrahimbəyovu müdafiəsini də düzgün saymadı və əlavə etdi ki, Müsavat Partiyası həmişə olduğu kimi, Milli Şura yaranarkən tutduğu mövqə doğru olub: "Partiyamız Milli Şura ilə bağlı proseslərdə avrointeqrasiya məsələsinin qırmızı xətt kimi yazılmasında ısrar etməsi doğru addım idi. Müsavatın Milli Şurayı tərk etməsinin səbəblərindən biri də başqa ölkənin vətəndaşının Milli Şuranın rəhbərliyində olmasında etiraz idi. Bu da özünün təsdiqini tapdı ki, Rüstəm müəllim eyni zamanda "nə yaxşı ki, mənəm namizədliyim qeydə alınmadı" deyib".

□ Cavid TURAN

Moskva yunanların "göz yaşına" inanmır

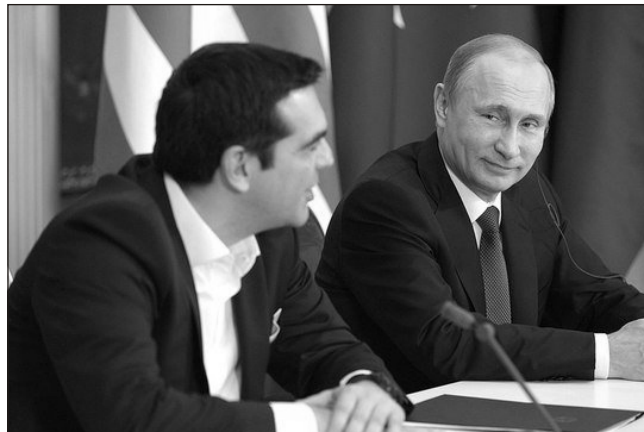
Vüqar Bayramov: "Yunanıstan hökumətinin "Moskva sevgisi"nin sonadək davam edəcəyini demək çətinidir"

Avropanın Azərbaycan qazı hesabına Rusiyadan asılılığı azaltmağa ümid etdiyi bir vaxtda ötən həftə "Qazprom" bir qədər təcəccüblü görünən bəyanat yayıb. Rusiyanın qaz konserni "Azərbaycanda qaza tələbatın kəskin artması və iqtisadiyyatda böyümə ilə əlaqədar böyük həcmə ehtiyac yarandıqını və "Qazprom"un bu tələbatı ödəməyə hazır olduğunu" bildirib. Bu bəyanat Sankt-Peterburq Beynəlxalq İqtisadi Forumunda SOCAR prezidenti Rövşən Abdullayevlə "Qazprom" rəhbəri Aleksey Miller arasında danışıqlardan sonra verilib. Virtualaz.org saytının xəbərinə görə, SOCAR "Qazprom"dan qazı Bakının Qaradağ rayonunda fəaliyyət göstərən "AzMeCo" metanol zavodu üçün almaq istəyir. Bu zavodun əsas xammal kimi təbii qazla təchizatını SOCAR üzərinə götürüb.

Bu məsələ Rusiyada da birmənalı qarşılanmayıb. Qazeta.ru mövzunu şərh edərək yazır ki, Avropa Azərbaycan qazına arxayındır, ancaq Azərbaycan elə indidən qaz qıtlığı ilə üzləşib. "Qazprom" isə respublikanın qaza artan tələbatını ödəməyə hazırdır.

Yerli ekspertlər isə Rusiya ilə Yunanıstan arasındakı Türk

axını" boru xətti layihəsi ilə bağlı anlaşmaya diqqət çəkərək, vəziyyəti aydınlaşdırmağa çalışırlar. **Ekspert Vüqar Bayramovun** sözlərinə görə, Yunanıstanla Rusiya arasındakı anlaşma indiki halda hər iki tərəf üçün sərfəli görünür: "Rusiya "Türk axını" boru xətti layihəsinin Yunanıstana qədər uzadılması üçün Afina ilə hö-

kumətlərarası razılaşma imzaladı. Bəs bu anlaşma nə qədər uzun ömürlü olacaq və regionda nəyi dəyişəcək? Əslində ciddi maliyyə sıxıntısı içərisində çabalayan rəsmi Afina bu məsələdə Qərbin ona tanıdığı "sərhədlər" daxilində maneə

etməyə çalışacaq. Son dövrlər heç də bütün hallarda beynəlxalq öhdəliklərə sadıq qalmayan və ya qala bilməyən Yunanıstan hökumətinin "Moskva sevgisi"nin sonadək davam edəcəyini də proqnozlaşdırmaq çətinidir. Yunanıstanla

Rusiya arasındakı anlaşma indiki halda hər iki tərəf üçün sərfəli görünür. Afinanın bununla potensial maliyyə cəlb etməyə çalışmaq istəyir, Rusiyanın aparıcı şirkətlərini bir sıra dövlət şirkətlərini özəlləşdirməsinə əsas olmayan payçı kimi cəlb etməyə çalışacağı da istisna edilmir. Sanksiyalardan əziyyət çəkən rəsmi Moskva isə son anlaşma ilə Avropa bazarına çıxışını gücləndirməyə çalışır. Avropa Birliyi də son anlaşmaya hələlik ciddi təpki göstərmir. Çünki rəsmi Brüssel bununla digər regional layihələrə, xüsusən də TANAP və TAP-a alternativin olduğunu nümayiş etdirməklə, Xəzər regionunda özü üçün daha məqbul şərtlərlə möhkəmlənməyə üstünlük verir. TAP layihəsi ətrafında Avropanın bir sıra ölkələrində səsləndirilən son spekulativ bəyanatlar da məhz buna hesablanıb. Eyni zamanda Avropa Birliyinə üzv olan Yunanıstan sadəcə Brüssel deyil, eləcə də borclu olduğu beynəlxalq maliyyə qurumlarını nəzarətdə saxlayan Vaşinqtonun da rəyini nəzərə almalıdır. Mövcud oyun qaydalarına uyğun olaraq Rusiyanın Cənubi Avropa bazarına daha real şəkildə daxil olan zaman Vaşinqtonun bu məsələdə ciddi təzyiqinin müşahidə ediləcəyi gözlənilir. Əslində mövcud geosiyasi və geokono-

mik faktorları nəzərə aldıqda, TAP Avropa üçün daha əlverişli görünür. Əvvəla, kəmərsiz Rusiyadan kənar keçdiyi üçün avropalılara "Qazprom"un dominatlığını zəiflətməyə yardım edir. İkincisi, yalnız Xəzəryanı ölkələrin deyil, eyni zamanda İraqın da kəmərsiz qoşulması imkanları Avropaya qaz nəqlini fasiləsiz və rentabelli edir. Üçüncüsü, TAP-ın illik ötürmə qabiliyyəti 60 milyard kub metrə qədər artırıla bilər ki, bu da Mərkəzi-Şərqi Avropa ölkələrindən Bolqarıstanla yanaşı, digər dövlətlərin də daxil şəkildə vasitəsilə layihədən faydalanmasına və "Qazprom" asılılığını azaltmasına imkan verəcək. Bu ayın əvvəlində Bakıda təşkil edilən Beynəlxalq Neft-Qaz Sərgisində Azərbaycan Prezidenti TAP ətrafındakı müzakirələrə çox doğru qiymət verdi: **"Bu layihə reallaşmayacağıqsa, bütün tərəflər uduzacaq".** Bəli, TAP "win-win" təşəbbüsüdür. Onun reallaşacağı halda, uduzmayan və iştirakçıların hamısı qalibdir. Reallaşmayacağı təqdirdə isə meydanı hamı məğlub tərk edəcək. Sözsüz, bu realıq Qərbdə də dəyərləndirilir. Deməli, "Türk axını" ətrafındakı son gelişmələrin regionda sadəcə yeni bir geosiyasi oyuna hazırlıq olduğu istisna edilmir".

□ RÖYA

Pinqvin yemədi getdi

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Əvəzində şair Minimus yeni himn yaratdı. Himn belə başlayırdı: Heyvanistan, Heyvanistan, Heyvanistan, Heç vaxt sənə bata bilməz xain insan!!"

(Corc Oruell, "Heyvanistan")

Daşqın Tiflis zooparkını dağıdanda ordan qaçan bir pinqvin Kür çayı ilə üzüb Azərbaycana gəlmişdi. Sonra pinqvinə aclıq güc gəlmişdi, azadlığını qarnına qurban verib bir yanacaq doldurma məntəqəsinə yaxınlaşmışdı. Bizim benzindolduranlar isə ona yemək-icmək vermək, el adətimizlə qonaq eləyib hörmətlə yola salmaq əvəzinə tutub təzədən Tiflis zooparkına qayıtdılar. Beləcə, yazıq pinqvin Qafqaz dağlarında ona azadlıq olmayacağını anlamışdır. Yaxşı bir animasiya studiyamız olsaydı həmin pinqvinin məcraları haqda "Madaqaskar" filminə bənzər gözəl bir cizgi filmi yaratmaq olardı. Həyat özü süjeti götürüb qoyub qabağına, deyir buyur, götür, çək. Amma hardadır... Yeri gəlmişkən, "Madaqaskar" filmindəki pinqvinlər də vətən Antarktidaya çatanda oranın əslində buzlu, soyuq, yemək tapmaq üçün əziyyət çəkilişi yer olduğunu görüb peşmanlıq çəkmiş, geri qayıtmışdılar. Mən bizim xəyali cizgi filmimizdəki pinqvinin Ermənistan-Azərbaycan münafişəsi bölgəsinə də aparardım, bir qədər də savaşın absurdluğu ideyalarını pinqvinin baxış bucağından verərdim.

İndi isə xəyallardan geri dönək və qeyd etməyə borcluyam ki, benzindoldurma məntəqəsi işçilərimizi də çox qınamaq olmaz. Pinqvin pis vaxtda gəlmişdir. Neftin qiyməti düşüb, manat devalvasiya olub, ev-əşikdə qalan beş-on manatı da Avropa Oyunlarına axıtmışdır. Vəziyyət yaşdır, amma pinqvin üçün yaş deyil, bizim üçün yaşdır. Yaxşı vaxtlarda qonaq gəlsə pinqvinə penoplastdan "Pinqvinoplast" şadlıq sarayı da qayırb verərdik, hələ bəlkə mahnı oxusa (düzü, bilmirəm Tiflisdən gələn pinqvin oxuya bilirdi ya yox - dəqiqləşdirmək lazımdır) Azərbaycan xalq artisti adı, prezident təqaüdü alıb məşəl daşıyardı. Yoxun üzü qara olsun. İndi heç öz qoyunlarımızı otara bilmirik, gəl gör pinqvinə yemək verək...

Özü də çox maraqlıdır ki, pinqvinin ac-susuz dala qaytarıldığı bir vaxtda Amerikada bir sürü konqresmeni divara dirəyiblər, deyirlər nə üçün siz vaxtilə Azərbaycan yapist hökumətinə lobbicilik eləmişiniz, pul almışınız. Heyf o pullardan. Kaş saxlayıb pinqvinlərə xərcləyərdik.

Üstəlik, kim haçan bu hakimiyyətdən pul, rüşvət alıbsa mülkə onun öz ölkəsində problemləri yaranır. Ya da adam öncədən problemli olur, bizim lotular onları tapıb qarmağa keçirirlər. Baxın, Avropa Oyunlarının açılışına Avropadan gələn iki cüt bir tek dövlət nümayəndəsinin biri Rumıniya baş naziri Viktor Ponta idi. Hazırda rumınlar Pontanı korrupsiyada suçlayırlar, deyirlər cəhənnəm ol get gəldiyin Azərbaycana. Zarafat edirəm, qorxmayın, bura göndərmək fikirləri mən biləni yoxdur. Eləcə istefa verməyə səsləyirlər.

Latviyanın bir keçmiş prezidenti var, Vayra Vike Freyberq adında arvad xəylağdır. Bu Vayra xanım həftə səkkiz mən doqquz Bakıdadır. Hansı tədbir olsa - dəxli yoxdur, istər şeyxin Çexiya biznesinə tolerantlıq seminarı, istər multikulturizm məşğul Bakı polisi haqda elmi konfrans - bu Vayra xala görürsən başda oturub tum qırır. Çünki bunun da hələ 2010-cu ildə öz vətəninə korrupsiya qalmaqalı olmuşdur. Ərinin adına QHT açıb mənasız bir proyekt üçün dövlətdən 30 min avro qapıbmiş. Düzdür, bizim ölçülərlə qəpik-quruşdur, ancaq korrupsiya doğmalığı bircə genlə də olur.

Yenə həmin latışların başqa bir prezidenti Valdis Zatlers bizim yapistlərlə möhkəm cici-bacıdır. O da günəşni ana yurdumuzda sülənir. Bəs buna olan məhəbbət hardan yaranmışdır? Ola bilməz ki ortada nəse əyri-üyrü bir zad olmasın. Varmış! İnternetdə axtarış verirəm, görürəm bu Valdis müəllim prezidentlikdən qabaq həkim işləyibmiş, üstəlik, xəstələrdən pul, hədiyyə almış, buna görə də Latviya mətbuatında qınanılıb.

Sözümün canı odur ki, bu qədər müftəxoru yemləyə bildik, amma bir pinqvinə balıq dönəri ala bilmədik. Kəsibçiliğin üzünü yenə qara olsun.

Strasburqda Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) yay sessiyası davam edir. Dünənki plenar iclasda gözləndiyi kimi, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) baş katibi Pan Gi Mun assambleya iştirakçıları qarşısında çıxış edib. Daha sonra baş katib assambleya üzvlərinin suallarını cavablandırıb.

Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü Sevinc Fətəliyeva Ermənistanın Azərbaycan ərazilərinin 20%-ni işğal etdiyini, BMT Təhlükəsizlik Şurasının Qarabağa dair dörd qətnamə qəbul etməsinə baxmayaraq, işğalı hələ də davam etdirdiyini diqqətə çatdırıb və Ermənistanın bu qətnamələri icra etməsi üçün BMT-nin hansı ölçülər götürə biləcəyinə dair baş katibə sual ünvanlayıb.

BMT baş katibi isə sualdan faktiki surətdə yayınaraq, "Azərbaycanla Ermənistan arasındakı Dağlıq Qarabağ münafişəsinin yalnız sülh yolu ilə həll edilə biləcəyini" söyləyib: "Atəşkəsin mütəmadi pozulması məni çox narahat edir. Ermənistanla Azərbaycan arasında Dağlıq Qarabağ bölgəsində demək olar hər gün hər iki tərəfdən insan itkiləri baş verir. Hər iki tərəfin istifadə etdiyi nifrət dolu bəyanatlar da məni narahat edir. İki ölkə arasında gərginlik yüksəlməkdədir. Mən hər iki ölkəni münafişəni sülh yolu ilə həll etməyə çağırıram. Hər hansı hərbi qarşıdurma iki ölkə və ümumilikdə bütün region üçün dağıdıcı olacaq, ağır nəticələrə gətirəcək. Bu münafişənin həlli ilə ATƏT-in Minsk Qrupu məş-

BMT baş katibi Qarabağ məsələsində "büdrədi"

AŞ PA-dakı çıxışında Pan Gi Mun Ermənistanı işğalçı adlandırmadı, BMT-nin Nizamnaməsini və qətnamələrini "unutdu"...

Pan Gi Mun

ğul olur. Burada əsas ideya tərəflər arasında dialoqun aparılması və davamlı həllin əldə edilməsi üçün səylərin davam etdirilməsidir".

Göründüyü kimi, BMT baş katibi öz görüşünə zidd olaraq, işğalçı Ermənistanla işğala məruz qalanı - Azərbaycanı tərəfinin bir gözüne qoyub, "işğal" sözünü əsla dile gətirməyib, BMT-nin bir üzvünün digər üzvünə təcavüz faktı illərdir ortada ola-ola, heç olmasa, "Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə hörmət edilməlidir" cümləsini də işlətməyib.

Təəssüf doğuran haldır ki, BMT kimi mötəbər bir təşkilatın rəhbəri bu təşkilatın qəbul etdiyi qətnamələrə (822, 853, 874, 884), onun nizamnaməsinə belə etinasızlıq göstərib. Bu, elə ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin mövqeyi ilə səsleşən bir yanaşmadır. Eyni zamanda təbib ki, BMT-nin gücsüzlüyünün, onun amorf bir quruma və böyük güclərin əlində alətə çevrildiyinin təsdiqidir.

Ancaq BMT nə qədər amorf, dişsiz təşkilat olsa da, onun qərarları, hər halda, ali

sayılır və hələ heç kim tərəfindən ləğv edilməyib. Məsələ də ondadır ki, Pan Gi Mun məhz bu sənədlərdən çıxış edərək, dünyadakı bütün işğalları, o cümlədən erməni işğalını pisləyə, dövlətlərin ərazi bütövlüyünə hörmət etməyin vacibliyini öne çəkə bilərdi. Buna heç kim mane de olmurdu. Sadəcə, bəyanat...

Amma bunu o, etmədi və əvəzində şablon formada "hər iki ölkəni münafişəni sülh yolu ilə həll etməyə" çağırırdı. Bəs mexanizm? Mexanizm necə olsun? Pan Gi Mun işğalçı ilə işğala məruz qalan iki ölkənin bir-biri ilə vasitəçisiz-filansız dil tapmasını necə təsəvvür edir, eger təcavüzkar təcavüzə məruz qoyduğu tərəfdən - Azərbaycandan de-fakto kapitulyasiya aktı imzalamığı tələb edirsə, BMT qətnamələrinə məhəl qoymursa, onları kağız parçası sayırsa, özünə qarşı Rusiya kimi beynəlxalq sanksiyaların tətbiqini görmürsə?!

Deyəsən, Pan Gi Mun da erməniperəst çıxdı.

□ Siyasət şöbəsi

Azərbaycan üçün Türkiyə örnəyi

Bizdə də müxalifət iqtidarla əməkdaşlıq edərmə?

Türkiyədə iyunun 7-də keçirilən parlament seçkilərindən sonra hökumət formalaşdırmaqla bağlı problemlər həlləməyə doğru gedir. Təkbəşinə hökumət qurmaq şanslarını itirən AKP-nin MHP ilə anlaşdığı barədə xəbərlər yayılıb. Bu barədə qardaş ölkənin mətbuatı da məlumat verib.

Anlaşmaya əsasən, qurulacaq koalisiya hökumətində MHP-yə 8 nazirlik həvalə olunacaq. Böyük Millət Məclisi sədrinin, eləcə də Daxili və Xarici, İqtisadiyyat nazirliklərinin MHP-dən olacağı deyilir. Hətta müxalif qurumun bu yerlərdə namizədinin də artıq müəyyənləşdiyini xəbərlər yayılıb.

Heç şübhəsiz ki, qardaş ölkədə gedən hər bir proses ölkəmizin də əsas gündəmindədir. Qısa zamanda yaranan problemlərdən çıxış yolu tapmaq üçün Türkiyə iqtidarı və müxalifətinin yaxınlaşması bütün ölkələrə olduğu kimi, Azərbaycana da örnəkdir. Göründüyü kimi, Türkiyədə hər şeydən öndə dövlətin maraqları durur. Lazım gələndə, dünün bir-birini ən ağır şəkildə aşığlayan, təhqir edən siyasi düşmənlər bu gün millət naminə birləşirlər. Azərbaycan isə bu modeldən tamamilə kənardadır.

Elman Fətah:
"Xəyanət hesab edilməlidir"

Maraqlıdır, gələcəkdə ölkəmizdə də bu cür iqtidar-müxalifət anlaşması mümkündür?

Müsavat başqanının müavini Elman Fətah bildirdi ki, demokratik seçki olmadığının görə belə bir anlaşma mümkün deyil: "Kolisyon hökumət seçkilərdən sonra siyasi partiyaların vəziyyətinə görə mümkün olur. Azərbaycanda son 20 ildə heç vaxt demokratik seçkilər keçirilməyib. Seçkinin nəticələri həqiqəti özündə əks etdirməyib. Azərbaycan hakimiyyəti parlament seçkilərində

Yusif Bağırzadə:
"İqtidar-müxalifət arasında anlaşma olmalıdır"

YAP-ın, prezident seçkilərində hakim ailənin namizədinin xeyrinə seçkiləri total şəkildə saxtalaşdırıldığına görə belə bir anlaşma siyasi mədəniyyət yox, xəyanət hesab olunmalıdır. Bu baxımdan Müsavat Partiyası son 20 ildə seçkiləri saxtalaşdıran hakimiyyətlə nə açıq, nə də gizli formada heç vaxt sövdələşməyə getməyib. Hesab edirəm ki, Azərbaycanda belə bir çətin durumun yaranmasına səbəb bir sıra siyasi partiyaların hakimiyyətlə bəzən açıq, bəzən də gizli sövdələşməyə get-

məsi olub. Hazırda siyasi müstəvidə hər hansı bir əməkdaşlıq görünmür. Hakimiyyət tərəfindən bu siyasi sövdələşmədir. Müsavat isə bu cür sövdələşmədən uzaqdır. Partiyamız ümummilli məsələlərdə daim mövqeyini ortaya qoyub. Bundan sonra da açıq şəkildə mövqeyimizi ifadə edəcəyik. Türkiyədə demokratik seçkilərdən sonra belə bir situasiya yarandı. Azərbaycanda isə bu mümkün olmadığından koalisiyon hökumət yaxın gələcəkdə də inandırıcı görünmür".

KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlu sualımıza qısa cavab verdi: "Hazırda Azərbaycan reallığında bu mümkün deyil. Perspektivdə istisna da deyil".

AMİD sədri Yusif Bağırzadə hesab edir ki, ümumi maraqlar naminə daim anlaşılmalı deyildir: "Hakimiyyət daim anlaşmaya getməlidir. Ümumi maraqlardan çıxış edib, iqtidar-müxalifət arasında anlaşma olmalıdır. Türkiyədə baş verənlər sübut etdi ki, siyasi partiyalar xalqın ümumi maraqlarına görə bu cür addım atdılar. Belə praktikalar bir çox dövlətlərdə var. Hətta keçmişdə Kennedi də bu cür sövdələşməyə getmişdi. Respublikalara vəzifələr vermişdi. Sual verəndə isə demişdi ki, Amerika xalqının gələcəyi üçün edirəm. Azərbaycanda da bu cür mühit yaranmalıdır. İqtidar iradəsini ortaya qoyub, şəffaf seçki keçirməlidir. Bunun müqabilində dediyimiz anlaşma mümkün olar. Hazırda iqtidar-müxalifət dialoqu keçirilib. Hesab edirəm ki, bu məsələ daim gündəmdə olmalıdır. Belə bir şəraitdə bütün problemlərin həllinə nail ola bilərik. Hər şey iqtidardan siyasi iradəsindən asılıdır. Bu format gələcəkdə özünü doğrulda bilər".

□ Cavanshir ABBASLI

Kinorejissor, Milli Şuranın fəxri sədri Rüstəm İbrahimbəyovun Amerika mediasına verdiyi son açıqlamaların Azərbaycan mətbuatında dərcindən sonra deyilənlərə ölkə ictimaiyyətinin çox böyük təpkişi oldu.

Qeyd edək ki, Milli Şuranın fəxri sədri ABŞ-da nəşr olunan "The New Times"a müsahibəsində "biz erməni xalqı ilə düşmən deyilik, baş verənlərə görə erməni xalqı günahkar deyil və mütləq barışacağıq" deyib ki, bu da erməni dəhşətlərini yaşamış bir ölkənin vətəndaşları tərəfindən bir-mənalı qarşılanmayıb.

rol oynayacağına inanıram" deyib. Lakin əlavə edib ki, Ermənistandakı xalq bu ölkədəki separatçı düşüncəli insanların girovuna çevrilib. Sitat: "25 ildir ki, 1 milyon insan qaçqın və köçkün vəziyyətində yaşayır, BMT-nin Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş ərazilərin azad edilməsi ilə bağlı 4 qətnəməsi var və bu sənədlər yerinə yetirilmir".

R.İbrahimbəyov isə müsahibəsində Azərbaycan xalqının yaşadığı dəhşətlərin birini belə xatırlamadan bərabərlik işarəsi qoyub.

Sözügədən məsələ ilə

Üstəlik, onun Kırımın Rusiyaya məxsus olmasını deməsi də on illərdir oxşar təcavüzlə üz-üzə qalan, Qarabağ münaqişəsindən əziyyətlər çəkən Azərbaycanda haqlı etirazlara səbəb olub.

Lakin kosmopolit düşüncə sahibi olan kinorejissorun mövqeyinə təpkilər adamlara bir az da rahatlıq gətirir. Bir daha ortaya çıxdı ki, erməni və Dağlıq Qarabağ məsələsində Azərbaycan ictimaiyyəti güzəştli mövqə tutan şəxsi kimliyindən asılı olmayaraq dərhal "iqnor" edir və sərt reaksiyasını bildirir. İctimai rəy ermənilərin xeyrinə fikir söyləyən, erməniləri günahsız bilən, işğal altındakı Azərbaycan torpaqlarından didərgin düşmüş yüz minlərlə azərbaycanlı ermənilərlə eyniləşdirən hər hansı bir şəxsi kəskin şəkildə qınayır, məhkum edir. Necə ki, R.İbrahimbəyov məsələsində belə oldu.

Lakin üzərindən bir neçə sutka keçəndən sonra Milli Şuranın sədri Cəmil Həsəni qurumun fəxri sədrini müdafiəyə qalxdı. Ekspertlərin fikrincə, bununla o, elə ciddi səhvlərə yol verdi ki, bir günün içərisində siyasi çəkisinin demək olar ki, əhəmiyyətli hissəsini itirdi. C.Həsəni həmkarından daha da irəli gedərək R.İbrahimbəyovun ermənilərə bəraət qazandıran fikirlərinə ideoloji əsaslandırma verib. Sitat: "Dəyərli dostlar! Milli Şuranın sədrindən qurtarmamış qarğa-quzğun dəstəsi indi də onun fəxri sədrinin üzərinə düşüb. Bu hay-küy Rüstəm İbrahimbəyov "The New Times" qəzetinə məlum müsahibəsi ilə bağlıdır. Rüstəm bəyin əleyhinə aparılan süni təbliğat kampaniyası iki tezis üzərində qurulub. Bunun birincisi "Biz ermənilərlə düşmən deyilik, erməni xalqı baş verənlərə görə günahkar deyil". İkincisi isə "Uşaqılıqda Tolstoyun "Sevastopol hekayələri"ni oxuyan istənilən şəxs kimi mən də hesab edirəm ki, Kırım Rusiya torpağıdır. Bu torpaqlar Xruşşov

"Cəmil Həsəni və İbrahimbəyov

Qarabağın işğalına haqq qazandırır!"

dövründə Ukraynaya keçib. SSRİ dağılanda Yelstin bu məsələni həll etmədi, hərçənd kifayət qədər sadə və münaqişəsiz şəkildə buna nail ola bilərdi. Sonra uzun müddət nədənsə heç kim bundan narahat olmadı" fikridir. Amma nədənsə ermənilərlə bağlı eyni fikri 12 gün əvvəl daha tutumlu formada Prezident Administrasiyasının rəsmisi Əli Həsənov APA-ya açıqlamasında səsləndirəndə bəzi dostlarımızın vətənpərvərlik qanı "cuşa" gəlmədi. Məsələn, Əli Həsənov bəyan etmişdi ki, "Azərbaycanda keçirilən yarışda Ermənistan idmançıları da iştirak edir. İlk Avropa Oyunlarının Azərbaycan və erməni xalqlarının yaxınlaşmasında pozitiv rol oynayacağına inanıram. Ə.Həsənov deyib ki, Ermənistandakı xalq bu ölkədəki separatçı düşüncəli insanların girovuna çevrilib".

Beləliklə, C.Həsəni öz böyük patronunun fikirlərini ideolojiləşdirdi, onları haqlı çıxarmağa cəhdlər göstərdi və bildirdi ki, R.İbrahimbəyov əslində düz deyir.

Səslənən ittihamlar və "arqumentlər"lə bağlı müraciət etdiyimiz "Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru Rauf Arifoğlu bunları söylədi: "Əli Həsənov iqtidar rəsmisidir, beynəlxalq tədbirə ev sahibliyi edən ölkənin adından danışır. Təbii ki, onun bu cür açıqlamalar verməsi və beynəlxalq ictimaiyyətə yönələn fikirlər söyləməsi protokol açıqlaması hesab olunur. Ermənilərin də iştirak etdiyi beynəlxalq

Rauf Arifoğlu: "Bütün bunlar onu göstərir ki, Milli Şura doğrudan da Moskvadan düzenlənir. Rüstəm İbrahimbəyov bunların "patronu"dur və Cəmil Həsəni ilə Əli Kərimli də onun dediklərinə uyğun hərəkət etməyə məhkumdur"

xalq tədbirdə onların ünvanına "asacayıq", "kəsəcəyik" deyə bilməzdi. Digər tərəfdən, mən hər iki mətnə baxdım. Rəsmi şəxs olan Əli Həsənovun fikirlərində xalqların tədricən yaxınlaşmasından söhbət gedir, prezidentin köməkçisi erməni xalqını suçu çıxartmır, günahlarını boyunlarından "asır". Lakin İbrahimbəyovla Cəmil Həsəninin çabalarında və mətnlərində vəziyyət erməni xalqının heç bir günahının olmadığını ortaya qoyurlar ki, bu da fərqli bir münasibət yaradır. Digər tərəfdən, Cəmil Həsəninin liderliyinə iddia etdiyi narazı elektorat Əli Həsənovun təmsil etdiyi hakimiyyətə müxalifdir. Hansılara ki, Cəmil Həsəni xuliqan jarqonu ilə "qarğa-quzğun" yazır. Onlar etiraz edir, həm İbrahimbəyovla, həm də Həsənilərlə. Bizə yazdığı söyüşlərə

Elman Məmmədov: "İbrahimbəyovdan millət qeyrəti, təəssübkeşlik gözləmək olmaz"

görə Həsəni təqdir edən AXCP elektoratu da onun erməniləri haqlı çıxartdığı statusunun altında professora etiraz edirlər. Müxalifət düşüncəsi və müxalifət elektoratu Cəmil Həsəninin, Əli Kərimlinin, Rüstəm İbrahimbəyovun təmsalında özlərini "radikal və yeganə müxalifət" adlandıranların hər hansı açıqlamalarına dözümlə yanaşa bilər, hətta dəstəklənər də olar. Lakin ermənilərə və Rusiyanın aqressiv siyasətinə münasibətdə ikiüzlülük, tərəfkeşlik bu elektorat tərəfindən başışlanmır".

R.Arifoğlu onu da əlavə ki, burada özünü "demokrat" adlandıran şəxslərin Kırım itirmiş Ukraynanı xaincəsinə Rusiyanın ayağına verməsi cəhdi özünü göstərir: "Bu, o deməkdir ki, Cəmil Həsəni və Rüstəm İbrahimbəyov bir növ Dağlıq Qarabağın işğalına da haqq qazandırır. Ukrayna ictimaiyyəti çox böyük ehtimalla, Milli Şuranın bu xəyanətini biləcək və Azərbaycanın "önəmli müxalifət təşkilatı" olduğunu iddia edən bir qurumun hər iki rəhbərinin Kırımın işğalı məsələsində, dünya demokratiya paytaxtlarının mövqelərinin ziddinə olaraq, Rusiyanın xeyrinə danışmaları haqqında bilgi əldə edəcəklər. Bütün bunlar da onu göstərir ki, Milli Şura doğrudan da Moskvadan düzenlənir, Rüstəm İbrahimbəyov bunların "patronu"dur və Cəmil Həsəni ilə Əli Kərimli də onun dediklərinə uyğun hərəkət etməyə məhkumdur".

Yeri gəlmişkən, Ə.Həsənov Birinci Avropa Oyunları ilə bağlı mətbuat konfransında "Azərbaycanda keçirilən yarışda Ermənistan idmançıları da iştirak edir. İlk Avropa Oyunlarının Azərbaycan və erməni xalqlarının yaxınlaşmasında pozitiv

Akif Nağı: "Rüstəm İbrahimbəyov Azərbaycana bağlılığı olmayan adamdır"

bağlı azvision.az-a açıqlama verən Xocalının deputatı Elman Məmmədov hesab edir ki, belə addımlar Rüstəm İbrahimbəyovun həyat tərzidir. Deputat bildirib ki, R.İbrahimbəyov və o qəbildən olan insanlar üçün dövlət, xalqın, vətənin, torpağın, şəhidliyin əhəmiyyəti yoxdur: "Onlar ancaq özlərinə sərf edən və başa düşdükleri kimi həyat təzi quran adamlardır. Ona görə də İbrahimbəyovdan millət qeyrəti, təəssübkeşlik gözləmək olmaz. Rüstəm İbrahimbəyovu yaxından tanıyan adamlar bilir ki, o heç vaxt erməni dostları ilə əlaqələrini kəsməyib".

Qarabağ Azadlıq Təşkilatının (QAT) sədri Akif Nağı isə bildirib ki, R.İbrahimbəyovun sərəsəm açıqlamaları onda allergiya yaradır: "Bu adam guya özünü tolerant, dünya vətəndaşı hesab edir. Ancaq bunların hamısı boş və mənasız şeylərdir. Rüstəm İbrahimbəyov hansısa mərkəzlərin pul kisələrinə bağlı adamdır. Pul kisələrinin sahiblərinin ona qarşı "səxavətli" olması üçün vaxtaşırı belə endazəsiz açıqlama verir.

Hesab edirəm ki, Rüstəm İbrahimbəyov Azərbaycana bağlılığı olmayan adamdır. Milliliyi yoxdur. Ziyalının milliliyi olmalı, öz vətəninə, millətini sevməlidir. Bu adamın sevdidiyi isə puldur. Pulu kim verirsə, onun çaldığı havaya oynayıb. O, pulu vətəndən də, xalqdan da çox sevir".

□ Cavid TURAN

Xədicə İsmayılın istintaqı yekunlaşdı

Xədicə İsmayıl

İyunun 22-də Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsi jurnalist Xədicə İsmayılın istintaqının başa çatdığını elan edib.

Vəkil Fəxrəddin Mehdiyev "Amerikanın Səsi" nə bildirib ki, iyunun 23-dən başlayaraq Xədicə İsmayıl və vəkillər ayrı-ayrılıqda cinayət işinin materilləri ilə tanış olmağa başlayacaqlar.

Vəkil xatırladı ki, Xədicə İsmayıl qarşı 2014-cü il dekabrın 5-də Cinayət Məcəlləsinin 125-ci maddəsi (özünü öldürmə həddinə çatdırma) ittiham irəli sürülüb. Elə həmin gün Səbəyel Rayon Məhkəməsində hakim Elşad Şamayev onun barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçib.

2015-c ilin fevralında jurnalistə qarşı Cinayət Məcəlləsinin 179.3.2 (mənimləmə və israf etmə- külli miqdarda törədildikdə), 192.2.2 (qanunsuz sahibkarlıq), 213.1 (vergi ödəməkdən yayınma) və 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui istifadə) maddələri ilə yeni ittihamlar elan edilib.

Bundan öncə isə jurnalistə qarşı Cinayət Məcəlləsinin 284.2 (dövlət sirrini yayma) maddəsi ilə ittiham irəli sürülmüşdü.

İcra başçısı iksus üçün idarə rəisi haqda danışdı

Ceyhun Cəfərov: "Camaatdan pul alıb qaytarmayıb, indi də vaxtı uzatmağa çalışır"

Ceyhun Cəfərov

de vaxtı uzatmağa çalışır".

Bunu teleqraf.com-a açıqlamasında Kürdəmir Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Ceyhun Cəfərov mətbuatda barəsində yazılanlara münasibət bildirərkən qeyd edib. Qeyd edək ki, azpolitika.info saytında gedən məlumatlara görə, idarə rəisi T.Kərimov ötən həftənin şənbə günü iş yerində sirkə turşusu içdikdən sonra ağır vəziyyətdə xəstəxanaya çatdırılıb. T.Kərimovun vəziyyəti ağır olduğundan onu Bakıya gətiriblər. Bildirilir ki, T.Kərimov rayonun icra başçısı Ceyhun Cəfərovlə mübahisə etdikdən sonra intihara cəhd edib. Səbəb kimi icra başçısının T.Kərimovun qarşısında müəyyən tələblər qoyması göstərilib. C.Cəfərov Kürdəmirde aparılan işlərlə bağlı heç bir idarə müdiri, məktəb direktorunun incidilmədiyini dedi: "Həmin yazıları oxumuşam, həqiqətdən uzaqdır". İcra başçısı tabeliyindəki məmurlarla münasibətlərinin gərgin olması barədə yazılanlara da münasibət bildirdi: "Heç bir gərginlik yoxdur. İş görəndə adamdan razı qalanlar da olur, olmayanlar da. Hamı istəyər ki, otursun kabinetində, isti çay içə-içə işini görsün. Dünən Kürdəmirde 46 dərəcə isti var idi. Belə havada açıq yerdə işləmək çətinidir. Amma neyləyək, biz bura işləməyə gəlmişik, dincəlməyə yox. Mən sizi Kürdəmirə dəvət edirəm, görün, son vaxtlar rayonda nə qədər işlər görülüb". C.Cəfərov Kürdəmir Mərkəzi Xəstəxanasının baş həkimi Nizami Feyzullayevin ərizə yazaraq işdən çıxmasından da danışdı: "O, iki il idi ki, rayonda çalışırdı. Ailəsi Bakıda yaşayırdı. Ona görə də burada qalmaq ona sərf etmədi. Nizami Feyzullayevin işdən çıxmasında mənim heç bir rolum olmayıb. Özündən də soruşa bilərsiniz".

Xəbər verdiyimiz kimi, iyunun 20-də Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Nazim İbrahimovun qayını Məzahir Cəfərov intihar edib. Onun asılmış vəziyyətdə olan meyitini Nəsimi rayonu, Həsən Əliyev ünvanında aşkarlayıblar. İstintaqçılar ilkin olaraq M.Cəfərovun özünü asması ehtimalını irəli sürüblər. Hazırda iş üzrə Nərimanov Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 125-ci - özünü öldürmə həddinə çatdırma maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

Yaxınları 1964-cü il təvəllü Məzahir Cəfərovun intiharına ağır xəstəlikdən irəli gələn psixoloji durumun səbəb olduğunu göstərirlər.

Mərhumun adının qalmaqallı cinayət işində keçməsi, onun iş üzrə əsas fiqurantlardan olması digər ehtimalların, söz-söhbətlərin də yaranmasına səbəb olub. Mərhumun külli miqdarda borca görə özünü öldürməsi də dolaşan xəbərlər sırasında. Oxuculara onun adı "Sahil D" kompleksi işindən tanışdır. "Bizim Yol" qəzetinə müraciət edən iş adamı İlham Qasimov ortağı Sahib İbrahimovu Bakı Əyləncə Mərkəzində birlikdə inşa etdikləri 4 binadan ibarət kompleksin tikintisinə sərmayə qoymadığı halda mənzilləri təkrar sataraq pulunu mənimləməkdə təqsirləndirirdi. Bildirirdi ki, S. İbrahimov onun xəbəri olmadan müəssisənin kassasından 8 milyon 250 min manat pul götürüb, bununla yanaşı, 200 mənzili təkrar fərqli adamlara satıb. S. İbrahimov isə ortağının ittihamlarını rədd edir, mübahisəli kompleksə 16 milyon 625 min dollar sərmayə yatırdığını, ona çatacaq əmlak payının məhkəmə vasitəsilə bərpa edildiyini bildirirdi. "Sahil D"-nin direktoru vəzifəsində çalışan M.Cəfərov şərikli biznesdə maliyyə işlərinə nəzarət edirdi.

S.İbrahimov və İ.Qasimovun ortaqlığının sonu olaraq bir mənzilin bir neçə nəfərə satılmasında imzası olan M.Cəfərov saxlanılıb, Kürdəmirə aparılıb. İstintaqçı zamanı M.Cəfərovun qeyd edilən şirkətlərin direktoru vəzifəsində işləyərkən öz qulluq mövqeyindən istifadə edib rəsmi sənədlərə bilə-bilə yalan məlumatlar daxil etdiyi bəlli olub. Beləliklə, özgenin əmlakını ələ keçirmək məqsədilə "Sahil-D Company" MMC tərəfindən paytaxtın Xətai rayonunda inşa edilən çoxmərtəbəli yaşayış binalarındakı satılmamış və tam ödənişi aparılmış mənzilləri saxta sənədlər əsasında yenidən ayrı-ayrı şəxslərə satmaqla cəmi 4 milyon 458 min manat məbləğində pul vəsaitini etibardan sui-istifadə etmə və aldatma yolu ilə ələ keçirib. Bu barədə şübhələr üçün əsaslar olduğundan ona Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (külli miqdarda ziyan vurmaqla dələduzluq) və 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) maddələri ilə ittiham elan olunub. Vətəndaşlara vurulmuş maddi ziyanın 1 milyon 242 min manatının istintaq dövründə ödəndirilməsi təmin edilib. Nəhayət, mart ayında cinayət

mov M.Cəfərovun günahsız olduğunu bildirir, "İbrahimovların özlerini qorumaq üçün onun həbsində maraqlı olduqlarını" söyləyirdi. Özü M.Cəfərova vəkil tutub, müdafiə işlərini üzərinə götürməklə onun azadlığa çıxmasına nail də oldu. S.İbrahimov isə M.Cəfərova heç vaxt sözdə müdafiə etməyib, əksinə, "kimliyindən asılı olmaya-

M.Cəfərov azadlığa çıxandan sonra onunla telefon əlaqəsi saxlayan "Bizim Yol" qəzeti əməkdaşına müsahibə verəcəyini demişdi. Yeni mətbuata deyəcək sözü vardı. Amma suallara telefonla cavab vermək istəməmişdi. Bütün faktlar onun əleyhinə idi, 2

nıbmış, amma o işlərdən qurtardığını deqiq bilərəm".

"Problemlərin xəstəliyinə təsiri necə, sizcə, ola bilirdimi" - sualına İ.Qasimovun cavabı belə olub: "Heç bir əlaqəsi yoxdur. Hər kəsə çatacaq vəsait ödənməmiş, bütün işlər həll olunmuşdu. Hər şey artıq qurtarmışdı, qətiyyətlə həbs olunma ehtimalı yox idi".

İ.Qasimov bir daha M.Cəfərovun xəstəlik səbəbindən

Özünü asan iş adamı

barədə yeni məlumatlar

Məzahir Cəfərovun ailəsində bundan əvvəl də iki nəfər intihar edibmiş

Courtesy/Imago

raq hər kəs etdiyinə görə cəzasını almalıdır", deyərək məsələni belə şərh edirdi.

Baş Prokurorluğun yaydığı rəsmi məlumata görə, "STS" və "Sahil D Company" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin vəzifəli şəxslərinin qanunsuz hərəkətləri barədə Baş prokuror yanında Korruptsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində aparılmış cinayət işinin istintaqı zamanı M.Cəfərovun qeyd edilən şirkətlərin direktoru vəzifəsində işləyərkən öz qulluq mövqeyindən istifadə edib rəsmi sənədlərə bilə-bilə yalan məlumatlar daxil etdiyi bəlli olub. Beləliklə, özgenin əmlakını ələ keçirmək məqsədilə "Sahil-D Company" MMC tərəfindən paytaxtın Xətai rayonunda inşa edilən çoxmərtəbəli yaşayış binalarındakı satılmamış və tam ödənişi aparılmış mənzilləri saxta sənədlər əsasında yenidən ayrı-ayrı şəxslərə satmaqla cəmi 4 milyon 458 min manat məbləğində pul vəsaitini etibardan sui-istifadə etmə və aldatma yolu ilə ələ keçirib. Bu barədə şübhələr üçün əsaslar olduğundan ona Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (külli miqdarda ziyan vurmaqla dələduzluq) və 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) maddələri ilə ittiham elan olunub. Vətəndaşlara vurulmuş maddi ziyanın 1 milyon 242 min manatının istintaq dövründə ödəndirilməsi təmin edilib. Nəhayət, mart ayında cinayət

maddə ilə təqsirli bilinirdi. Amma o maddələr üzərindən götürülsə də, başqa birinin üzərinə qoyulmadı. T.Abdullayev də hazırda azadlıqdadır. Bu işdə heç kim həbsdə qalmadı. Yeni pullarını ödədilər, azadlıqda qaldılar.

M.Cəfərovun ölüm faktı üzrə Nərimanov Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 125-ci (özünü öldürmə həddinə çatdırma) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. İntiharında mərhumun yaxınları keçirdiyi ağır xəstəlikdən irəli gələn psixoloji durumu səbəb kimi göstərib.

İş adamı, "Real LTD" şirkətinin sahibi İ.Qasimov da qəzetə müsahibə verib. Deyib ki, onun M.Cəfərovun onunla heç bir ortaqlığı olmayıb, o, sadəcə, şirkətdə direktor olub.

İ.Qasimov M.Cəfərovun xəstəliyinin gizli saxlandığını da açıqlayıb: "Məzahirin başında xərcəng vardı, bu məsələni atası, bacısı, bir də qayını Nazim müəllim bilirmiş, başqa heç kimə deməyib. Onun əvvəllər də baş ağrısı vardı. Yadırdadır, siz görüşmək istəyəndə dedi ki, xəstədir. Həm də bu, onlarda irsidir. Onun bir bacısı 20 yaşında, gəlinləri də 24 yaşında özlərini asıblar. Yeni bu məsələ irsi olub, başında da xərcəng olduğunu biləndə kiməsə əziyyət vermək istəməyib. Ola bilər ki, mənzil məsələləri üzündən psixoloji durumunda problemlər yara-

özünü öldürdüyünü qeyd edib: "Hamısı artıq bilir ki, onun başında xərcəng olub və bu səbəbdən intihara əl atıb. Həm də dediyim kimi, ailədə özünü asan üçüncü adam olub". İ.Qasimov deyib ki, M.Cəfərov həbsdən çıxandan sonra daim onunla bir yerdə olub, şirkətdə direktor işləməyə davam edib. O, şirkətdəki yeyintilərlə bağlı zərərçəkənlərə vurulan ziyanın iş məhkəməyə gedəndən sonra onun əvəzindən Sahib İbrahimovun ödədiyini açıqlayıb. Deyib ki, pulları Sahib İbrahimovun şirkəti ödəyib.

"Mətbuatda ilk olaraq belə rəy yarandı ki, bu məsələyə görə intihar edib, ortada külli miqdarda ödənməyən borclar vardı, hüquqi məsuliyyətdən başqa bir də ödəmələr onun üzərində qalmışdı. Həm də söhbət milyonlardan gedirdi" sualına İ.Qasimovun cavabı belə olub: "Bizneslə bu işin heç bir əlaqəsi yoxdur. İş buna qədər bitmişdi. Hər kəsin evi ödənməmişdi, ödəncək vəsait qalmamışdı".

Göründüyü kimi, M.Cəfərovun adı əsas fiqurant kimi keçirdiyi işdə mərkəzi şəxs kimi Sahib İbrahimovun adı hallanır. "Yeni Müsavat"ın əməkdaşları məsələ ilə bağlı S.İbrahimovla əlaqə saxlayıb. O, baş vermiş hadisədən sonra bir daha həmin söhbətlərə qayıtmaq istəmədiyini deyib.

□ E.HÜSEYNOV

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Qarabağ

Müsəlman dünyasının Fələstin məsələsindən sonra ikinci böyük problemi sözsüz ki, Dağlıq Qarabağ konfliktidir. Təəssüf ki, bu iki problemin ədalətli həllinə nail olmaq üçün İslam ölkələrinin, müsəlman Şərqi potensialı dolğun şəkildə səfərbər olunmur. Bu da ilk növbədə İslam ölkələrinin pərakəndəliyi, onun aparıcı dövlətlərinin ümmət deyil, daha çox öz milli maraqlarından çıxış eləməsi ilə izah edilir.

Doğrudur, nüfuzlu müsəlman dövlətlərindən Türkiyənin, Pakistanın, həmçinin Özbəkistanın konkret olaraq Dağlıq Qarabağ məsələsində Ermənistanla sərt və obyektiv münasibəti bəllidir, qanədidir. Bu ölkələr hələ də Azərbaycana, işğal faktına görə İrəvanla diplomatik münasibətlər qurmayıblar. Amma di gəl, başqa nüfuzlu İslam ölkəsi olan İran tam əksinə - yenə məhz sırf milli maraqlardan çıxış edərək Ermənistanla geniş əlaqələr qurub və bu əlaqələri ilbəl dərinləşdirir.

Erməni lobbisinin güclü olduğu müsəlman Livan isə yeganə İslam dövlətidir ki, saxta "erməni soyqırımı"ni tanıyıb. Hərçənd maraqlı məqam odur ki, İranın da, Livanın da daxil olduğu İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) çərçivəsində bir neçə dəfə Ermənistanı işğalçı kimi tanıyan qərarlar qəbul edilib və bu sənədlərə rəsmi Tehran və rəsmi Beyrut da səs verib. O zaman iki dövlətin İrəvana münasibəti anlaşılmır və ən azından ikili standart siyasəti təəssüratı yaradır.

İƏT-in Dağlıq Qarabağla bağlı qərarları isə sözsüz ki, Azərbaycandan ötrü az əhəmiyyət daşıyır və BMT çərçivəsində Qarabağ müzakirə-

ləri zamanı bizim - Azərbaycanın potensialı səsləri deməkdir. Təsədüfi deyil ki, işğalçı Ermənistanı həm Qarabağ məsələsində, həm də saxta genosid məsələsində ən çox narahat edən amillərdən biri müsəlman dünyasında erməni işğalına, saxta soyqırım məsələsinə birmənalı ictimai rəyin formalaşmasıdır.

Bu rəy təbii ki, bəzi xırda istisnalarla, ermənilərin əleyhinədir. Ermənistan, diaspora nə qədər çalışsa da, bəzi Avropa və Latin Amerikası ölkələrindəki kimi, İslam ölkələrində də özünə qarşı rəğbət, siyasi təəssübkeşlik formalaşdırma bilməyib. Hətta Türkiyə ilə neçə vaxtdır soyuq münasibətdə olmasına rəğmən, İsrail və Misir kimi Şərqi nüfuzlu dövlətləri də Ermənistanla nə saxta genosid, nə də Qarabağ məsələsində dəstək vermir. Burada ermənilərin xristian olması faktı da yəqin ki, öz rolunu oynayır.

İyunun 22-də Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev müqəddəs Ramazan ayı münasibətilə müsəlman ölkələrinin Azərbaycandakı səfirlərini qəbul edərkən bu məqama - İslam həmrəyliyi məsələsinə xüsusi toxunub və

Qarabağ ixtilafının həllində İslam amili - əngəl, yoxsa...

İslam həmrəyliyinin potensialından niyə lazımınca istifadə olunmur? Türkiyə, Pakistan və Özbəkistan kimi İran da Ermənistanı təcrid siyasəti yürütsəydi, işğalçının "daşı çoxdan daş üstündə" qalmamışdı...

səfirlərin təmsil etdikləri dövlətlərə minnətdarlıq edib. Görüşdə dövlət başçısı qeyd edib ki, bu ölkələrlə Azərbaycanın çox sıx əlaqələri var: "Eyni zamanda biz beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində uğurla əməkdaşlıq edirik, bir-birimizi dəstəkləyirik. Xüsusilə BMT-də, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatında bizim əməkdaşlığımız çox yüksək səviyyədədir. Son vaxtlar İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı ilə bizim əlaqələri-

miz daha da inkişaf edib. Ümumiyyətlə, Azərbaycanın mövqeyi bundan ibarətdir ki, İslam həmrəyliyi daha da möhkəmlənməlidir və müsəlman ölkələri bir-birinə daha böyük dəstək verməlidir. Xüsusilə ölkələrimizi narahat edən məsələlərdə bu dəstəyə daha böyük ehtiyac var. Biz bu dəstəyi görürük, xüsusilə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli işində Azərbaycanın mövqeyi müsəlman ölkələri tərəfindən dəstəklənir. Həm BMT-də müsəlman ölkələrinin mütləq əksəriyyəti bizim mövqeyimizi dəstəkləyir. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı isə dəfələrlə münaqişə ilə bağlı reallığı, ədaləti, beynəlxalq hüququ və Azərbaycanın mövqeyini əks etdirən qətnamələr qəbul edib. Bu dəstəyə görə təşkilatın üzvü olan ölkələrə bir daha təşəkkürümü bildirmək istəyirəm".

Ölkə başçısı daha sonra Qarabağ münaqişəsinin həll olunmamasını region üçün ən böyük təhlükə mənbəyi saydığını söyləyib: "Bildiyiniz kimi, uzun illərdir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü Ermənistan tərəfindən pozulub, bir milyondan çox azərbaycanlı öz doğma torpağından qaçqın və köçkün vəziyyətinə düşüb, xalqımıza qarşı Xocalı soyqırımı törədilib. İşğal edilmiş torpaqlarda bütün binalar dağıdılıb, yer-

lə-yeksan edilib. Erməni vəhşiləri məscidlərimizi dağıdıb, yerlə-yeksan ediblər. Amma biz o torpaqlara qayıdandan sonra bütün tarixi, dini abidələrimizi bərpa edəcəyik. Münaqişə beynəlxalq hüquq norma və prinsipləri çərçivəsində, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri əsasında öz həllini tapmalıdır. Ermənistan isə beynəlxalq hüquq normalarını kobudcasına pozur və BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini icra etmir. Ədalət haqq, ədalət, o cümlədən tarixi ədalət və beynəlxalq hüquq bizim mövqeyimizi dəstəkləyir. Ədalət bərpa olunacaq və Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü təmin edəcək".

İrəvan üçün əsas "nəfəslik" rolunda olan Rəsmi Tehranın təcavüzkar Ermənistanla qarşı Türkiyə və Pakistan kimi təcrid siyasəti aparması yetər ki, düşmənin qısa zamanda ağıllansın, sülhə gəlsin, müsəlman əraziləri olan Dağlıq Qarabağ və onun ətrafındakı rayonlar qaytarılsın, bir milyondan çox azərbaycanlı müsəlman öz yurd yerlərinə dönsün.

Bəlkə cənub qonşumuz olan İslam Respublikası heç olmasa budəfəki mübarək Ramazan ayında, nəhayət, bir azca da ümmət mənafeyi, İslam həmrəyliyi nümayiş etdirdisən və həqiqətən də dövlət adındakı "İslam" adını haqq etdiyinə bizi də, müsəlman-türk dünyasını da inan-dırırsın...

Moskva İrəvandan üz döndərir?

"Bu gün Moskva İrəvandan çox, Bakıya etibar edir". Bu fikri Ermənistanın sabiq milli təhlükəsizlik naziri, Qarabağ məsələsində Ermənistan prezidentinin xüsusi elçisi olmuş David Şahnazaryan bildirib (anspress).

Onun sözlərinə görə, hazırda Rusiya-Azərbaycan münasibətləri strateji xarakter daşıyır: "Çünki hər iki ölkə anti-Amerika mövqeyinə üstünlük verir. Bu ölkələr arasındakı əlaqələr

daha fəal inkişaf edir. Ümumiyyətlə, Ermənistan və onun hakimiyyəti Moskvanın etibarlılığını daha az qazanıb, nəinki Azərbaycan hakimiyyəti".

Şahnazaryan deyib ki, indi Dağlıq Qarabağda Rusiya sülhməramıllarının yerləşdirilməsi mexanizmləri haqqında daha açıq danışıqlar, həmçinin Azərbaycan Avrasiya Birliyinə daxil olmaq üçün öz şərtlərini açıq şəkildə dikte edir və bu şərt Dağlıq Qarabağın qaytarılmasıdır.

Təbii ki, Şahnazaryanın bu açıqlamaları müxtəlif cür yozula bilər. Onun "Azərbaycan anti-Amerika mövqeyinə sahibdir" fikri isə yanlışdır və sadəcə olaraq, ABŞ-la Azərbaycan arasındakı normal münasibətləri zədələmək üçündür. Azərbaycan istər qonşu, istər regional, istərsə də beynəlxalq məkanda etibarlı tərəfdaş kimi daim xarici ölkələrlə əməkdaşlığa üstünlük verir və xarici siyasətini öz maraqlarına uyğun həyata keçirir. "Bu gün Moskva İrəvandan çox, Bakıya etibar edir" fikri isə ilk növbədə laxlayan Serj Sarkisyan hakimiyyətinin yığılmasına yönəlib.

Çeçenistanda "kriminal general" Əziz Batukayevin təşkilatçılığı ilə qanuni oğruların "sxodka"sı baş tutub. Bu barədə informasiyanı "Rosbalt.ru" saytı özünün etibarlı mənbələrinə istinadən yayıb. Mənbənin məlumatına görə, görüş Qudermes rayonunun Djalka kəndində keçirilib. Görüşdə məşhur "qanuni oğru" Oleq Şişkanov da ("Şişkan") iştirak edib.

Bəs Əziz kimdir? Qırğızistanda 2006-cı ildə 16 il həbs cəzası verilən "qanuni oğru" Əziz Batukayev 2013-cü ilin aprel ayında azadlığa buraxılıb. Milliyyətçə çəçen olan Əziz azadlığa buraxılan kimi xüsusi reyslə Qrozniya yola salınıb.

Cinayət aləmi 1993-cü ildə Moskvada "qanuni oğru" adı alan Əzizin tacını tanımayıb. İddialar var ki, "samozvanets" cəzalandırmaq üçün dövrün ən tanınmış kriminal generaları - "Dato Taşkentski" və "Yaponçik" onunla görüşüblər də. Amma fakt faktlığında qalır ki, o, son illərdə Qırğızistanda yeganə "qanuni oğru" hesab edilib. Əziz başına topladığı adamlara da "qanuni oğru" ideyası ilə yaşamağı deyil, "blatnoy" - "yaxşı oğlan" olmağı tövsiyə edib. Məhz bu səbəbdən onu bəzi hallarda "vor vne zakona" da adlandırırlar. Onun haqqında "Çuy Al Kaponesi", "Mərkəzi Asiyanın smotryayuşisi" kimi epitetlər də işlənib.

Əziz Batukayev 1966-cı il, aprelin 30-da Qırğızistanın Tokmak Çuy vilayətində doğulub. 1990-cı ildə rəhbərlik etdiyi klan əsasən narkotikarə, reket və sifarişli qətlər həyata keçirib. Çuy vilayətinin cənubuna tam nəzarət edən Əzizin özünü İskik-Kulun ağası sayan Rıspek Akmatbayevlə konfliktli yarandı və bu, onların ikisinin də taleyini dəyişən qatı düşmənçiliyə çevrilib.

Əzizin böyük qardaşı, klanın əsas üzvlərindən olan Alaudin 2002-ci ildə Tokmak qənd zavodunda güllələnir. Dəfn mərasimində Əzizin özünü də öldürmək istəyirlər, onun "Mercedes"i güllələrdən deşik-deşik olsa da, özü salamat qala bilər, amma iki yaxın qohumunu itirir.

Əfsanəvi çəçen "qanuni oğru" üzə çıxdı

Cinayət aləminin Əzizi haqda bilmədiklərimiz...

Əziz Batukayev

2003-cü ilin noyabrında onun yeznəsi Xavadji Zaurbekov da bu amansız düşmənçiliyin qurbanı olur.

Rıspek də bu müharibədə çox yaxın adamlarını itirir. Onun gənc yaxın qohumu gecə barından çıxarkən öldürülür. Sonra onun maşını əvvəl qumbaraatanla atəşə tutulur. O, daha bir sui-qəsdə yaralansa da aradan çıxır. Nəhayət, qanaqan gününə də yetişir və bu hadisə bütün dünyanın diqqətini Əzizə yönəldir. Hələ də bir çox sirləri açılmayan həmin hadisənin təfərrüatlarını oxuculara təqdim edirik.

2005-ci il, oktyabr ayının 15-də Qırğızistanın paytaxtı Bişkekənd 2 kilometr aralıda yerləşən Moldavanovkadaki həbsxanada qiyam baş verir. Dustaqlar həbsxana reisinin məhbuslarla qəddar davranışına etiraz olaraq bunt edirlər. Bu hadisə ölkədə ciddi rezonans doğurur və bəzi həbsxana rəisləri işdən qovulur. Ölkə parlamentində müdafiə və hüquq-mühafizə orqanları ilə iş üzrə komitəyə rəhbərlik edən deputat Tınıçbek Akmatbayev oktyabrın 19-da qiyamdan sonrakı vəziyyətlə bağlı parlamentdə məruzə etmək üçün şəxsi mühafizəsi, köməkçiləri

Onun azadlığa buraxılması üçün Çeçenistan prezidenti Ramzan Kadırovun da ciddi səy göstərdiyi deyilir

prokurorluq əməkdaşı ilə 31 sayılı həbsxanaya gedir. Onu Penitensiar Xidmətin reisi İkmattulla Polatov da müşayiət edir. Həbsxana rəhbərliyi deputatın bu kolona getməməsi üçün müraciət etsə də, komitə sədri inad edir. Deputatın nəyə görə 31 sayılı həbsxanaya getmək israrı məlum idi. Çünki onun qardaşı Rısbekin qatı düşməni, narkotik alverinə görə tutulan Əziz məhz həmin həbsxanada cəza çəkirdi...

Oktyabrın 19-da səhər deputat və onu müşayiət edən 5 nəfərlə 31 sayılı kolona gedirlər. Deputatın yanında olanlar və mühafizəçisi qanunlara zidd olaraq "zon"a silahla girir. Məlumatla görə, deputat burada dustaqlarla sət dilə danışır. Onlar kolonun çıxış qapısına gələnəkdə dustaqlarla dava düşür. Silahlı qarşıdurmada deputat və onun yanındakılar öldürülür, həbsxana reisi isə ağır yaralanır.

Həbsxanada yenidən bunt qalxır. Xüsusi təyinatlılar həyəcan sığınalı ilə ayağa qaldırılsa da hücum olmur. Ölkənin o zamankı baş naziri Feliks Kulov şəxsən həbsxanaya gedir və önlərin meyitinin verilməsi üçün 2 saatadək danışıqlar aparır. Nəhayət, 3 nəfərin meyiti və yaralı reisi təhvil verilir. Meyitlərə baxış keçirilən onları hamısının güllə yarasından öldüyü məlum olur. Ağır xəsarət alan Penitensiar Xidmətin reisi də bir neçə gün sonra vəfat edir.

Qırğızistan prezidentinin göstərişi ilə bu hadisə ilə bağlı araşdırma başlayır. 2006-cı ilin avqustunda Alamund Rayon Məhkəməsinə aralarında Əzizin vətəndaş nikahında olan arvadı olmaqla, ümumiyyətlə 38 nəfərin məhkəməsi keçirilir. Rısbek Akmatbayev ciddi səylərinə baxmayaraq qardaşının qatilinini məhz Əziz olduğunu sübuta yetirmək mümkün olmur. Deputatın

ölümünü həmin kolonda cəza çəkən "lyirmilik" ləqəbli çəçen - Rustam Abdulin öz üzərinə götürür.

Məhkəmə baş verənlərdə Əziz Batukayevi günahlandıraraq ona 16 il 8 ay 15 gün həbs cəzası verir. 2006-cı il, mayın 10-da Bişkekədəki məsciddən çıxanda Rısbek Akmatbayev də atəşə tutulur və bu dəfə əcəlin əlindən qurtula bilmir. Məlumatlar var ki, onun öldürülməsi təkcə Əzizin deyil, siyasi hakimiyyətin də marağında olub.

Əzizin həbsxana həyatı barədə də əfsanələr danışılır. Deyilənə görə, həbsxananın iki mərtəbəsində 16 otaqda yerləşən Əziz orada xanımı ilə birgə yaşayıb. Otaqlarda İçkeriyanın bayrağı və Aslan Məshədovla Şamil Basayevin portretləri asılıbmış. Batukayevin mədəsində yara olduğu üçün həbsxananın həyatında üç inək və 15 keçi saxlayırmış ki, onun südü ilə özünü müalicə etsin. O, həbsxanada həm təhlükəsizliyi, həm də əyləncə üçün döyüş itləri saxlayırmış. Koloniyanın mühafizəsinə etibar etməyən Əzizin yanında "Kalaşnikov" avtomatı ilə gəzən mühafizəçilər olub.

Onun azadlığa buraxılması üçün xüsusilə Çeçenistan prezidenti Ramzan Kadırovun ciddi iş gördüyü deyilir. Rusdilli Qırğızistan mətbuatı yazır ki, Əzizin azadlığı üçün o zamankı prezident Bakiyevə hətta rüşvət də təklif edilərsə də o, ictimai qınaqdan çəkinərək bu addımı atmayıb. Mətbuat yazır ki, hakimiyyətin Əzizi xəstə adı ilə (*onun leykoz və serrozdan əziyyət çəkdiyi deyilir*) buraxması sadəcə gülməli bəhanədir...

Göründüyü kimi, "öləcək" deyərək azadlığa buraxılan Əziz Batukayev hələ də sağdır...

Xəbər xidməti

Dollar kreditlərinin günahkarı-

bankları kim məcbur edib?

Ekspert: "Mərkəzi Bank bu vəzifələrini icra etməsə, əhali bundan niyə zərər çəkməlidir?"

Devalvasiyadan dörd ay ötsə də, dollarla götürülən kreditlərlə bağlı problem ciddiliyini qoruyur. Konstitusiya Məhkəməsinin bununla bağlı verdiyi qərar da problemin həllinə yardım etmir. Ekspertlər isə bildirlər ki, əhaliyə dollar kreditlərinin sınırlanmasında günahkarlar var. Yəni banklar bu addımı atmağa, əhaliyə krediti dollarla verməyə məcbur olublar.

Ekspert Əkrəm Həsənovun sözlərinə görə, son zamanlar bir çox ölkələrin milli valyutası devalvasiyaya məruz qalsa da, bizim vətəndaşlar qədr zərər çəkən olmayıb: "Ona görə ki, digər ölkələrin vətəndaşlarının kreditləri əsasən öz milli valyutasındadır. Bizim vətəndaşların kreditləri isə əsasən dollardadır. Bu, necə baş verir? Bəziləri bilib-bilə krediti dollarla götürüb və manatın illərlə davam edən sabit məzənəsinə ümid edib. Bəziləri isə krediti dollarla götürdüyünü heç başa düşməyib, çünki banklar onları aldaraq dollar kreditini mübadilə edərək əllərinə manat verir. Lakin indi əsas

heç bu da deyil. Əsas odur ki, banklar niyə krediti dollarla verməyə maraqlı olublar? Ona görə ki, cəlb etdikləri pul vəsaitləri əsasən dollarla olub. Nəyi olub, onu da kredit verir. Dolların çox olub, krediti də əsasən dollarla verir. Bəs banklara dollar kim verir? Qismən əhali əmanətlər yerləşdirməklə və xarici kreditlər".

Ə.Həsənovun sözlərinə görə, banklar əhaliyə ona görə illər boyu dollar kreditlərini sınırlayıblar ki, Mərkəzi Bank onlara manatla kredit verməyib: "Deməli, dollar kreditləri içində batan əhalini bu günə salan Mərkəzi Bankdır. Ona görə yaxın

ki, fevralda manatı kəskin devalvasiya etdi, xalqı aldatdı və sair. Ona görə ki, illər boyu öz əsas vəzifələrindən birini yerinə yetirməyib: banklara ucuz manat kreditləri verməyib. Konstitusiyanın 19-cu maddəsinə əsasən, manatın buraxılması və tədaviyindən çıxarılması

hüququ yalnız Mərkəzi Banka mənsudur. "Mərkəzi Bank haqqında" Qanuna görə isə manatın dəyərini, qiymətlərinin sabitliyinin təmin edilməsi onun əsas məqsədidir. Mərkəzi Bank bu vəzifələrini icra etməsə, əhali bundan niyə zərər çəkməlidir?"

Qeyd edək ki, fevral ayının 21-də manatın devalvasiyasından sonra kommersiya banklarının bir çoxu manatla kredit verməyi dayandırmışdılar. Belə ki, banklar kreditləri aktivlərində olan əmanətlərə görə versə də, devalvasiyadan sonra əmanətlərin əksəriyyəti sürətlə dollarlaşmağa başladığından manatla kredit də dayandırılmışdı. Bir neçə bank manatla müştərilərinə kredit ayırsa da, dollarla verilən kreditlərə nisbətə faiz dərəcəsi yüksək idi (*29-33 faiz arası*). Hətta 36 faizlə manatla kredit təklif edən banklar da var. Hazırda da manatla krediti bərpə edən bankların kredit faizi 30-34 faiz arasında dəyişir.

"Qafqazinfo" saytı Mərkəzi Bankın məlum qərarından sonra hansı bankların manatla krediti bərpə etməsinə dair araşdırma aparıb. Araşdırma nəticəsində məlum olub ki, manatla krediti bərpə edən bankların sayı elə də çox deyil. Bərpə edən banklar müştərilərinə bir sıra şərtlərə əməl edilməli olduğunu çatdırır. "Qafqazinfo" saytı Mərkəzi Bankın məlum qərarından sonra hansı bankların manatla krediti bərpə edib. Bunlar "Accessbank", "Amrahbank", "Bank of Baku", "Dəmirbank", "Unibank" dir. Bir neçə bank isə manatla kredit almaq müqabilində banka girov qoyulmasını təklif edir. Belə banklardan biri "Bank Respublika" dir. "Bank Nikoil" isə ipoteka kreditlərini və plastik kart

müştərilərinə manatla kredit ayırır. "Xalq Bank" da yalnız ipoteka kreditlərini manatla verir. "Parabank"dan isə qızıl girovu qoyaraq manatla kredit ala bilmək mümkündür.

Xatırladaq ki, devalvasiyadan sonra da bir neçə kommersiya bankı manatla kredit verilişini dayandırmamışdı. Belə ki, "AGBank", "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı", "Bank Standard", "Bank VTB", "Caspian Development Bank", "Expressbank", "Kapitalbank", "Qafqaz İnkişaf Bankı", İran Milli Bankının Bakı filialı, "Naxçıvanbank", Pakistan Milli Bankının Bakı filialı, "PAŞA Bank", "Rabitəbank", "Yapı Kredi Bank Azərbaycan" müştərilərinə manatla kredit ayırırdı.

Hazırda bank sektorunda həm dollar, həm də manatla kredit verilişini 15 bank var. Bunlar "AFB Bank", "Atabank", "Azərbaycan Sənaye Bankı", "Azərbaycan Kredit Bankı", "Azər-Türk Bank", "Bank BTB", "Bank of Azerbaijan", "Bank Silk Vey", "Dekabank", "Eurobank", "Gəncəbank", "Kredobank", "Bank Technique", "Yunayted Kredit Bank", "Zaminbank" dir. Bank sektorunda yalnız dollarla kredit təklif edən isə cəmi 4 bank var. Bunlar "Atrabank", "Bank Avrasiya" və "Günaybank" və "Xalq bank" dir.

RÖYA

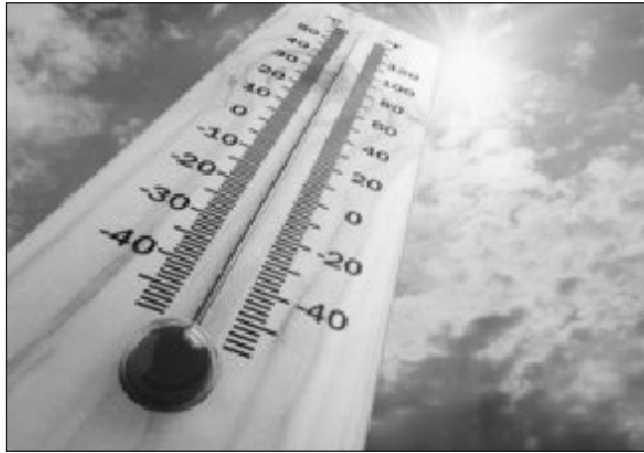
Günvurma nədir və ondan necə qorunmalı?

Adil Qeybullayev: "İnsan orqanizmində bioloji proseslərin normal getməsi üçün zəruri temperatur 36-37 dərəcədir"

Sinoptiklər yaxın günlərdə kəskin istilər olacağı haqda xəbərdarlıq edirlər. Düzdür, Azərbaycanda elə də şiddətli istilər olmasa da, havanın temperaturunun normadan yüksək olması həssas və səhhətində müəyyən problem olan insanlara pis təsir edir.

Artıq iyun ayı ərzində Bakı Şəhər Təcili və Təxirəsalınmaz Yardım Stansiyasına günvurma halları ilə bağlı 9 müraciət daxil olub. Bu barədə stansiyanın baş həkimi Rauf Nağıyev anspres-ə məlumat verib. Onun sözlərinə görə, günvurma ilə əlaqədar müraciət edənlərin əksəriyyəti orta yaşlı insanlardır.

Ümumiyyətlə, dünyada hər il yay mövsümündə kəskin istilər yüzlərlə insanın canını alır. Təkcə Pakistanda anormal istilər nəticəsində baş verən günvurmada 140 insan həyatını itirib. Pakistanın Kəraçi şəhərində havanın temperaturu 48 dərəcədən çoxdur. Nəticədə Kəraçi şəhərində 131, Sind şəhərində isə 9 insan həlak olub. Pakistan kəndlərinə açıqlama verən səhiyyə nazirliyi rəsmisi Jam Mehtab Hussain Dahar təkcə 347 nəfərin özal və ya dövlət xəstəxanalarında öldüyünü deyib. Oxşar hadisə Hindistanda baş verib.

Bəs günvurma nədir və bu, insan orqanizmində hansı dəyişikliklərə səbəb olur ki, ölümlə nəticələnir?

Həkimlər günvurmanın başın birbaşa gün şüalarının təsiri altında həddindən artıq qızması nəticəsində kəskin ağır zərərli yaranması olduğunu deyirlər. Bu zaman beyinin qan damarları genişlənir və ona güclü qan axını baş verir. Bəzən xırda beyin qan damarlarının qırılması halı da baş verə bilər ki, bu da mərkəzi və periferik əsəb sisteminin pozulmasına gətirib çıxarır.

Günvurmanın əlamətlərinə gəlincə, bunlar qızarmış si-fət, dəhşətli baş ağrısı və başgicəllənməsidir. Bu əlamət-

lərdən sonra gözlərin qaralması, ürək bulanması və müəyyən hallarda isə qusma baş verir. Bəzən burundan qanın axması və görmə qabiliyyətinin pozulması da baş verə bilər. Yardım göstərilmədikdə, xəsarət alan hüsnu itirir, tənəffəs olur, nəbzi sürətlənir, ürək fəaliyyəti pozulur. Günvurma dəri yanması ilə də müşahidə oluna bilər. Buna misal olaraq qızartı, suluq və sairə göstərmək olar.

Tibb elmləri doktoru, professor Adil Qeybullayev insan bədənindəki bioloji proseslərin 36-37 dərəcə temperaturda getdiyini bildirdi: "İnsan orqanizmində bioloji proseslərin get-

məsi üçün 36 və 37 dərəcə arasında normal temperatur var. 37 dərəcə maksimumdur, 36 dərəcə isə minimum. Bədəndəki bioloji proseslərdə bu temperatur daxilində gedir. Orqanizmdə istiliyi beyindəki termorequlyasiya mərkəzi tənzimləyir. Məsələn, isti havada dəri genişlənir və buxarlanma baş verir. Nəfəs yollarında buxarlanma baş verir. Nəfəs yolları genişlənir ki, daxili temperaturu aşağı salsın. Qış vaxtında dəridə, damarlarda sıxılmalar olur ki, temperaturu saxlaya bilsin və bədən soyumasın. Amma orqanizm bayırda həddən artıq soyuq və ya isti altında qaldıqda termorequlyasiya pozulur və temperatur dəyişir. Uzun müddət hərərət altında olan şəxsdə də bədənin qızması baş verir. Yeni termorequlyasiya mərkəzləri bunun öhdəsindən tam gələ bilmir və bədənin temperaturu artır. Nəticədə də həddən artıq temperatur artdığından qan laxtalanması, qatılması artır və qanın hərəkəti pisləşir. Bu hadisəyə də istivurma deyilir. İstivurma ölümlə də nəticələnə bilər. Yeni bu tronbozlarla, ürək fəaliyyətinin dayanması ilə, beyinə qan sızması ilə müşahidə edilə bilər. Soyuq temperaturda isə bu, donmalardan baş verə bilər. Yeni termorequlyasiya mərkəzinin tənzimləmə funksiyası uzun müddət yüksək və ya aşağı temperatur altında duranda orqanizm onu tənzimləyə bilmir və nəticədə də bu cür hadisələr baş verir".

A.Qeybullayev istivurmalar zamanı ilkin tibbi yardım olaraq gün vuran şəxsi yaş dəsmala bükmək lazım olduğunu bildirdi: "Günvurma zamanı ilkin tibbi yardım olaraq zərərçəkmiş şəxsi sərini bir yerə çəkmək, onun alınına, bədəninə yaş dəsmal qoymaq lazımdır. Daha sonra isə həkim çağırılmalıdır. Həkimin yardımı isə peşəkar yardımdan ibarətdir".

□ Günel MANAFLI

5 yaşlı Zəhranın sizin köməyinizə ehtiyacı var - SƏNƏDLƏR

5 yaşlı Zəhranı xilas edək!

Balaca Zəhra kəskin leykozdan (qan xərçəngi) əziyyət çəkir. Onun həyatda qalması üçün təcili əməliyyat olunmalıdır. Zəhranın əməliyyatı üçün 150-200 min dollar lazımdır.

Allah rızası üçün, yardımlarınız əsirgəməyin!

Süleymanova Zəhra Aqil qızı 2012-ci ildə hələ 1 yaş 10 aylıq olanda kəskin limfoblastik leykoz (qan xərçəngi) xəstəliyi aşkarlandı. Bu zaman ailə və yaxınları özəlindəki vəsaitlə Belarusiyanın Minsk şəhərində uşağı müalicə etməyə başlayıb. Uşaq 1 illik intensiv müalicədən sonra ölkəyə qayıdıb. Burada Uşaq Onkoloji Mərkəzində onun müalicəsi davam etdirilib və 2 il 6 aylıq ağır müalicədən sonra isə 2014-ci ilin oktyabrında sağalıb.

Lakin, ailənin bu sevinci cəmi 8 ay çəkib. Təxminən 8 aydan sonra xəstəlik geri qayıdıb. İndi isə artıq Zəhranın bədənini müalicəyə cavab vermədi.

Zəhra həyatda qalmaq üçün təcili xaricdə əməliyyat olunmalıdır. Bunun üçün isə ailəyə 150-200 min dollar lazımdır. Zəhranın anası yalnız qadın olduğundan uşağın müalicəsi, əməliyyatı, həyatda qalması üçün xeyirxah insanların yardımına ehtiyacdır.

Zəhranın anası hər bir kəsə müraciət edərək övladının həyatda qalması, dəstək olmaları üçün yardım etmələrini istəyir. Çünki, tez bir zamanda bu məbləğin heç olmasa yarısı təcili şəkildə toplanmasa Zəhra balacın həyatı sual altında ola bilər!

Zəhranın həyatda qalmasına yardımınız etməni üçün "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" və "Kapital Bank" da hesablar açılıb.

Bank hesablarını təqdim edirik:

THE INTERNATIONAL BANK OF AZERBAIJAN "SABİL" BRANCH

BRANCH CODE: 805056

SWIFT CODE: IBZAZZ2X

ADDRESS: TOLSTOY küç 191. BAKI. AZƏRBAYCAN, AZ1000

TELEPHONE: (+99412) 498-19-82

PRIVATE ACCOUNT: AZ55IBAZ3388201840243207209

CLIENT: SÜLEYMANOVA SEVİNC İSGƏNDƏR QIZI

CURRENCY: USD

KAPİTAL BANK

Valyuta: AZN

Benefisiarın Bankı: Kapital Bank ASC-nin Bakı şəhər filialı

Filialın kodu: 200026

VÖEN: 9900003611

SWIFT kod: AIBAZZ2X

Müxbir hesab: AZ40AIB38010019441031430102

Ünvan: Bakı şəhəri, Füzuli küçəsi 71

TEL: 055 713 74 05; 050 378 78 18

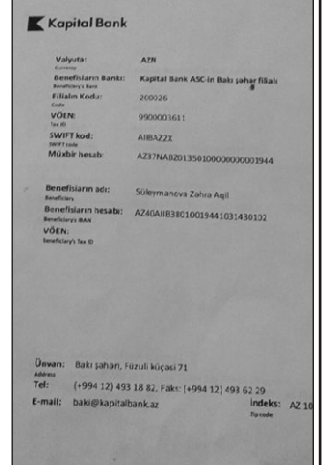
5 yaşlı Zəhra həyatda qala bilmək üçün təcili xaricdə əməliyyat olunmalıdır. "Qafqazinfo"ya daxil olan məlumata görə, 2012-ci ildə Süleymanova Zəhra Aqil qızı hələ 1 yaş 10 aylıq olarkən onda kəskin limfoblastik leykoz (qan xərçəngi) xəstəliyi aşkarlandı.

Bu zaman ailə və yaxınları özlərinin topladığı vəsaitlə Belarusiyanın Minsk şəhərində uşağı müalicə etdirib. Körpə 1 illik intensiv müalicədən sonra ölkəyə qayıdıb. Burada Uşaq Onkoloji Mərkəzində onun müalicəsi davam etdirilib və 2 il 6 aylıq ağır müalicədən sonra Zəhra sağalıb.

Lakin ailənin bu sevinci cəmi 8 ay çəkib. Təxminən 8 aydan sonra xəstəlik geri qayıdıb. Artıq Zəhranın bədənini müalicəyə cavab vermədi. Bunun üçün isə ailəyə 150-200 min dollar lazımdır. Zəhranın anası yalnız qadın olduğundan uşağın müalicəsi, əməliyyatı, həyatda qalması üçün xeyirxah insanların yardımına ehtiyacdır.

Zəhranın anası hər bir kəsə müraciət edərək övladının həyatda qalması, dəstək olmaları üçün yardım etmələrini istəyir. Çünki, tez bir zamanda bu məbləğin heç olmasa yarısı təcili şəkildə toplanmasa Zəhranın yaşaması sual altında ola bilər.

Zəhranın həyatda qalmasına yardım etmək üçün "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" və "Kapital Bank" da hesablar açılıb. Əlaqə telefonları: (055) 713 74 05; (050) 378 78 18

Kisilər!!! Axırcımlı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenoması (vazidə dəyişmənin əlaməti)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Övvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düynlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəliyi)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunclarm dərmanatsız müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra
Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com
doktor Vaiz Səmədov.

Başağılığı

Dilərə Əliyeva adına Azərbaycan Qadın Hüquqları Müdafiə Cəmiyyətinin sədri Novella Cəfəroğlu və bütün kollektiv Arzu, Aqil, Pərviz Səmədbəyilərə anası

Nabat xanımın vəfatından kədərliyini bildirir, dərin hüznə başsağılığı verir.

"Jurnalistlər Ekstrimal Şəraitdə" İctimai Birliyinin sədri Firuzə Əsədullayeva və kollektiv Arzu, Aqil, Pərviz Səmədbəyilərə anası

Nabat xanımın vəfatından kədərliyini bildirir, dərin hüznə başsağılığı verir.

Müsavat Partiyasının Hacıqabul rayon təşkilatı təşkilatın üzvü Mustafa Hüseynovun vəfatından kədərliyini bildirir, mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağılığı verir.

Elan

Təcili sərfəli qiymətə 4 otaqlı mənzil satılır. Nərimanov Məhkəməsinin həyətində, Stalin layihəli daş bina-da 4 otaqlı əla təmirli mənzil satılır. 4/2, ümumi sahəsi 120 kv.m, kupə şkaflı, geniş, işıqlı otaqlar, döşəmə mozaika parket, mətbəx və digər bütün mebellər, böyük vanna otağı, cakkuzi, sakit, təmiz həyət, parkovka yeri var. Qiyməti 185 min manat. Bundan əlavə 2 məşinliq daş qaraj da satışdadır. (36 kv.m. qiyməti-40.000 AZN.) Mənzilin bütün sənədləri qaydasındadır, mebelləri ilə bir yerdə satılır.
Tel: (050) 210-50-74

Özəl tibb müəssisəsinə 3-5 saata gündə işləmək üçün təqaüddə olan, damara iynə vura bilən tibb bacısı tələb olunur.
Tel: (012) 437-88-05 (13:00-dan sonra)
(050) 213-88-05 (13:00-dan sonra 17:00-dək)

Oğuz rayonunun Calut kəndində "Azpetrol"la üzübüz dağın əyərində 4 hektar özəl sahədə yerləşən ferma satılır. İçərisində çoban evi, ofisi, yem dəyirmanı, istirahət guşəsi, daimi işığı və suyu var. Əlavə olaraq 5 hektar özəl torpaq sahəsi və bundan başqa müqavilə ilə 6 hektar biçin sahəsi və 126 hektar otlaq sahəsi var. Bunların hamısı birlikdə 450 min manat.

Əlaqə nömrəsi:
(055) 206-14-61,
(070) 335-90-15,
(050) 371-01-60

Babasil xəstəliyinin ən müasir metoddla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gozləmədən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

- Ay oğlan, yer göstər də...
- Bax da oralara, özün tapa bilərsən.
- Mən əlimdə "veş", yanımda arvad-uşaq yer axtarıcam? Heç pul alıb içəri buraxanda demirdiz ki, gedib özün yer taparsan. Elə qəşəng alırdız ki, pulu. Şəhərdəki pullu "stoyanka"ların qapısında belə adama deyirlər ki, içəridə filan qədər yer var. Alıb aldatma dünyasıdır? Pul al, sonra da camaatı qaraçı kimi qumun üstünə burax. Yaxşıdır vallah...

İstirahətin ilk dəqiqədən korlanması buna deyirlər. Həftəsonunu çimərlikdə keçirmək istəyən bəkililər üçün indi demək olar ki, seçim şansı qalmayıb. İnsanlar pullu çimərliklərə məhkum olunublar. "Pulsuz çimərlik" söz birləşməsi yavaş-yavaş yaddaşlardan silinməkdədir. Dəniz ya hasarlanıb, ya da girişi pulludur. Sonuncudan içəri girəndən sonra isə sürprizlər bitib-tükənmək bilmir. Anlamırsan ki, bir əmək ödədiyin pula hansı xidmət düşür. Sadəcə, nəfəs almaq mı? Bu haqda bir qədər sonra...

Çimərliyin tutumu ilə müştərilərin sayı tərs mütənasib olanda...

"Yeni Müsavat"ın əməkdaşı pullu çimərliklərdəki vəziyyət barədə arayış hazırlamaq üçün şəhərə nisbətən yaxın olan Novxanıya üz tutub. "Miami Beach" adlanan çimərlikdə olduğumuz müddətdə gördüklerimiz isə bu günə qədər çimərlik sektorunun normativlərinə uyğun gəlmirdi. Öncə çimərliyin girişi üçün nəzərdə tutulan məbləğ barədə. Çimərliyə giriş adambaşına 4 AZN nəzərdə tutulub. Bu vəsaiti ödəyən şəxs ordakı stol-stullardan, kölgəlikdən, şəzlonqdan istifadə edə, eləcə də uşaqlar onlar üçün yenicə quraşdırılmış oyun meydançasında əylənə bilərlər. Amma bu, ilk baxışdan belədir. Girişdə yazdığımız kimi, çimərliyin tutumu müştərilərin sayı ilə tərs mütənasibliq təşkil edirdi. Ona görə də giriş pulunu ödəyib, içəri daxil olanlar uzun müddət yer axtarışına düşür, bir çox hallarda çətinliklə yer tapır, bəzən isə tapmırdı. Bu halda da rəhbərliklə müştərilər arasında ciddi narazılıq yaranırdı.

Çimərliyin girişində diqqəti cəlb edən dialoqlardan biri də müştərilərə giriş üçün ödədikləri məbləğin qarşılığında çek verilməməsi idi. Bəzi müştərilər "niyə çek vermirsiz ki" deyərək sual edəndə qarşı tərəfin cavabı "təzə qurtarıb, çekə ehtiyac yoxdu, içəri keçmisizsə, deməli, orda dincələ bilərsiniz, orda sizdən heç kim çek soruşmayacaq" kimi absurd olurdu.

Çimərliyin adı "Miami Beach" olsa da, içəridə "milli ənənələr" hakim idi. Birincisi, taxta çardaqlarla dəniz arasındakı məsafə olduqca uzun idi. Üstəlik, həmin ərazidə yerə döşənmiş daş plitələr çimərlik normativinə zidd idi. Ayağını quma basmaq istəyən istirahətçi üçün belə bir imkan yox idi. Bunun üçün pilləkənli yeri adlayıb, 150 metrə yaxın yol qət edib, quma "qovuşmaq" lazım idi. Yeni sən taxtali çardaqda oturmursansa orda dənizi yox, ən yaxşı halda, qonşu "besetka"da əyləşən başqa bir tətillçinin peysərini görə bilərsən. Diqqəti cəlb edən daha bir məqam isə çimərliklərdəki taxta çardaqdakı

ka"da oturan valideynin dənizdə üzümə gedən uşağına uzaqdan da olsa nəzarət etməsi imkanları sifira bərabərdir. Çünki qarşıdakı besetkalar onun dənizə baxan yolunu rəsmən qapadır. Bu da orda söhbətəşdiyimiz tətillçilərdən çoxunu narazı salan məqam idi.

Dənizdən gələn əcaib qoxu... "yay təzə başlayıb" arqumenti ilə toqquşurdu

Amma müştəriləri ən çox narazı salan dənizdən gələn əcaib qoxu idi. Hətta insanlar qoxudan uzaqlaşmaq üçün yeni üsul kəşf etmişdilər. "Sahildən 300 metr irəliddə qoxu yoxa çıxır elə bil" deyən istirahətçilər kanalizasiya qoxusundan qurtulmağı bu cür bacarırdılar. Am-

oğrəşməmişiz" kimi əcaib cavabla qarşılaşırdı. Müşahidələrimiz zamanı bir neçə dəfə xilas etmə postunu boş gördük və bunu fotoaparatin yaddaşına da həkk etdik. Seyyar satıcıların sayı baxımdan da çimərlikdə olduğumuz gün seyrəklilik idi. Qarğıdalı satan Elnur adlı gənc dedi ki, hər dəfə çimərliyin ərazisindən keçəndə buranın işçiləri ilə mübahisə etməli olur: "Bu gün də zorla keçdim. Dedilər, guya bu gün bura baxmağa nazir gələcək. Ona görə çox adamı içəri buraxmırdılar. Əsas məsələ gözdən oğurlanıb içəri keçə bilməkdir".

Tətillçilərlə söhbət zamanı onlardan bəziləri çimərliyin ərazisindəki yüksək səslə musiqidən narazılıq etdi. Çimərliyə ailəsi ilə gələn Sultan Mehdiyev adlı vətəndaş dedi ki, əslində çimərlikdə insan beyninin də dincəlməsini istəyir: "Burda ağız deyənə qulaq eşitmir. Bayağıdan uşağı 4 dəfə çağırışam, mahnının səsinə mənə eşitmir. Bəzi fast food kafelərində qəsdən musiqini yüksək xoddə qoyurlar ki, müştəri səsdən yorulsun, yeməyini yeyən kimi getsin. Nəticədə daha

Xəzərin sahilində

"amerikanski çimərlik"

Novxanının pullu çimərliyində ilginç preyskurant, xidmət anlayışı və açılış hazırlığı...

çox müştəri cəlb olunsun kafeyə. Burda da eyni məntiqdir. Bayağıdan bir neçə dəfə buranın işçilərinə şikayət etdim. Dedilər, camaat cümə axşamına gəlməyib ki, əylənməyə gəlib də..."

Açılış qədər 4 azn, açılışdan sonra 15 azn - "amerikanski" qiymətlər

Fotolardan da gördüyünüz kimi, çimərliyin ərazisində ciddi təmir işləri gedirdi. Ordakı işçilərdən öyrəndiyimizə görə, açılış Avropa Oyunlarından sonra, iyunun 29-da baş tutacaq. Bu zaman uşaq və böyük hovuzları, uşaq attraksionları istifadəyə veriləcək. Amma çimərliyə giriş qiyməti də dəyişəcək. Özü də bir neçə dəfə. Adambaşına 15 AZN. Təsəvvür edin ki, 4 nəfərlik bir azərbaycanlı ailəsinin təkə bir gün çimərlikdə oturmaması (hələ mən yemək, içki, nəqliyyat xərclərini hesablamıram) 60 AZN-ə başa gəlir. Əvəzində verilən isə... qumdan uzaq taxta çardaq, qoxulu dəniz və insan sıxlığı...

Bütün bu narazılıqlara və qiymət siyasətinə aydınlıq gətirmək üçün çimərliyin administratoru ilə danışmaq istədik. Amma məlum oldu ki, hazırda açılış üçün ciddi hazırlıq gedir, çimərliyin mətbəxinə yeni avadanlıqlar gətirilib və administrasiya da onun yerləşdirilməsi, təhsil-təslim prosesi ilə məşğuldur. Çimərliyin internet sahifəsində yerləşdirilən telefon nömrəsi isə bağlı olduğu üçün onlarla danışa bilmədik.

□ Sevinc TELMANQIZI
Fotolar müəllifindir

Açılışdan əvvəl giriş haqqı 4 AZN, açılışdan sonra 15 AZN-ə olan çimərlik barədə bilmədiklərimiz

"mühafizə" sistemi idi. Yeni yuxarıdan asılan pərdəyə bənzər, qalın materiallı parça "besetka"ları "kənar gözlərdən" qorumaq məqsədi daşıyırdı. Bu da... yumşaq desək, gülməli görünürdü. Bundan başqa, "beset-

ka dənizdən çıxanların üstünə həmin qoxu rəsmən çökürdü. Bunun səbəbini isə bilən yox idi. Əməkdaşımız çimərliyin əməkdaşlarından qoxunun niyə belə kəskin olduğunu soruşanda, "yay təzə gəlib də, ona görə

MÜSAVAT

Son səhifə

N 126 (6164) 24 iyun 2015

26 yaşında uşaq kimi görünür

Şimali Koreyada yaşayan Hyomyung Shin adlı gəncin nadir bir xəstəliyə görə böyümədiyi iddia edilib. "Koreabo" xəbər agentliyinin yaydığı xəbərə görə, 25 yaşlı Shin, 10-12 yaşlı uşaq kimi görünür. Şimali Koreyanın Peter Panı olaraq tanınan Shinin tutulduğu xəstəliyin adı "şotlandiyalı sindromu" olaraq açıqlanıb. Yaşının çox olduğunu göstərmək üçün doğum sənədini kameyalara göstərən Shin sənədləri daima yanında gəzdirdiyini də deyib.

Xiyarla gözlərinizi və dərinizi təmizləyin

Xiyar olduqca sulu bir qidadır. A, C, B1 və B2 vitaminləri ilə fosfor, dəmir, kükürd, manqan və zülal ehtiva edir. Xiyarın dəriyə bir çox faydası vardır. Xiyar dilimlənərək dəriyə qoyunsa, dərinin yumşaldar və nəmləndirir. Dəridəki qaşınları, qırıqlığı, sızanaq və ləkələri aradan qaldırır. Çillər üçün xiyarı soyuq südə doğrayıb bu qarışıq üzə sürülməyə davam edilərsə faydası görülür. Xiyarı gözlərinizi silmək və dərinizi təmizləməyə üçün sizə bir resept verəcəyik.

Xiyar qabıqları ilə rəndələyib 500 qr südün içərisinə tünd və 5 dəqiqə qaynadın. Süzgecə bu qarışıqı qoyun və taxta qaşığı ilə xiyarın özünü süzün və südün içinə bir xörək qaşığı şirin badam yağı əlavə edin. Bu qarışıqla gözləriniz daxil üzünüzün hər yerini silə bilərsiniz. Yağlı və qarışıq bir dəriyə sahibsinizsə mineral su ilə yuyun və dərinizə sabun sürməyin.

Fındığa görə təyyarə endirdilər

İtaliya-Amerika relsi ilə səfər edən təyyarə bir sərnəsinin çox çəzər istəməsindən sonra yaranan mübahisə səbəbindən İrlandiyaya məcburi eniş edib. Romadan Çikaqoya gedən 42 yaşlı Jeremiah Mathis Thede stüardessadan fındıq-fıstıq istəyib. Çəzərlər bitdiyi zaman yenidən istəyib. İstəkləri bitib-tükənməyincə stüardessa ilə arasında mübahisə yaranıb. Təyyarədəki işçilər çəzərin bitdiyini desələr də, o deyilənlərə inanmaq istəməyib. Mübahisələr davam etdiyi zaman pilot İrlandiyadakı hava limanına enməyə qərar verib. Təyyarədən endirilən sərnəsin polisə təslim edilib. O, uçuşu təhlükəyə atdığı üçün məhkəməyə çıxarılacaq.

Dünyanın ən sakit ölkəsi

Uzun müddət davam edən araşdırmalardan sonra İsrail və Danimarka dünyanın ən sakit iki ölkəsi seçilib. Sülh, sakitlik, ticarət, təhsil, iqtisadiyyat və siyasət kimi faktorların nəzərə alınaraq aparılan araşdırmalarda ölkələrin yerləşdikləri ərazilər də nəzərə alınıb. Araşdırmada məlum olub ki, son zamanlar Fransada baş verən hadisələr bu ölkədə sakitlik əmsalını azaldıb. Yunanıstanda isə iqtisadi problemlər davam etsə də, əhalinin dincliyində dəyişiklik olmayıb. Siyahının son sıralarında isə Suriya var. Liviya və Ukrayna sabitliyin azaldığı ölkələr siyahısındadır. 162 ölkə üzərində aparılan araşdırmalar göstərib ki, 82 ölkədə sakitlik artsa da, 78-də azalıb. Ən sakit 20 ölkənin 15-i Avropadadır. Türkiyə bu siyahıda Avropa ölkələri arasında 36-cı, dünya ölkələri arasında isə 135-ci yerdədir. Dünyanın ən sakit ölkələrinin siyahısı isə belədir:

- 1.İsrail;
- 2.Danimarka;
- 3.Avstriya;
- 4.Yeni Zelandiya;
- 5.İsviçrə;
- 6.Finlandiya;
- 7.Kanada;
- 8.Yaponiya;
- 9.Avstraliya;
- 10.Çexiya.

50 illik ölü uşaq

Qarın ağrısı şikayəti ilə xəstəxanaya aparılan 90 yaşlı qadının qarınında 50 ildir ölü uşaq yaşadığı ortaya çıxıb. "The Independent"-in xəbərinə görə, 90 yaşlı qadın huşunu itirdikdən sonra xəstəxanaya aparılıb. Müayinələr nəticəsində məlum olub ki, yaşlı qadının qarınında 50 yaşlı ölü bir uşaq var. 2 kilo ağırlığı olan 50 illik ölü uşaq həkimləri də şoka salıb. Lakin qadının yaşlı çox olduğu üçün qarınıdakı uşağı götürmək mümkün olmayıb. Həkimlər hamiləlik zamanı ölen uşağın kirəcləndiyini, ona görə də hiss edilmədiyini deyiblər.

Ağlaya-ağlaya yedi, qalib oldu...

Dünyanın ən acı bibəri olan habanero üçün Amerikanın Los-Anceles şəhərində yarış təşkil edilib. "Chichen" adlı Meksika restoranında təşkil edilən "Habanero yemə yarışını"nda mədəsinə güvənən cəsur yarışçılar iştirak ediblər. Onlar 20 dəqiqə ərzində 60 bibər yemək istəyiblər. Bibərin acısını azaltmaq üçün yarış iştirakçılarına süd, su və düyü təqdim edilib. Bəziləri acı bibər yeyərkən ağlasalar da, bəziləri yarış yarıda kəsməyə məcbur olublar. Göz yaşları içində bitən yarışçı Teresa de Jesus Sandoval adlı qadın qazanıb. Sandoval 60 bibərin 53-nü yeyərək iddialı yarışçıları geridə buraxıb. Məlumat üçün bildirik ki, habanero 1999-cu ildə dünyanın ən acı bibəri olaraq "Ginnesin Rekordlar kitabı"na girmişdi.

QOÇ - Yalnız maliyyə məsələlərinin həllində uğur qazana bilərsiniz. Hansısa riskli hərəkət və ya yeni işə başlamaqsa uğursuzdur. Ailə üzvlərinizlə, dostlarınızla mübahisəyə yol verməyin.

BUĞA - Sağlamlığınızla bağlı əmələ gəlmiş problemləriniz azalacaq. Amma günün birinci yarısında daha çox istirahət etməlisiniz. Nahardan sonra işə varlanma ehtimalınız mümkündür.

ƏKİZLƏR - Uğurlu gün hesab etmək olar. Ötən on gündə yaşadığınız gərginlik xeyli səngiyəcək. Günün ikinci yarısında maraqlı görüş və qonaqlıqlarda iştirakınız da gözlənilir. Məğrur olun.

XƏRÇƏNG - Bürcünüzün "hakimiyyət kürsüsündə" tam əyləşməsi qarşınızda ciddi seçim qoyacaq. İndi konkret addım atmaq yox, yalnız götür-qoy etmək lazımdır. Yeni əlaqələrə işə can atmayın.

ŞİR - Ruhunuzu bürüyən gərginliklə mübarizədə daxili rahatlığınızı bərpa edə bilərsiniz. Bunun üçün maraqlı ünvanlarda olmağınız da vacibdir. Qlobal məsələləri məhz bu gün planlaşdırın.

QIZ - Qarşınızda sürpriz dolu bir təqvim dayanıb. Odur ki, passivlik göstərməməli, bütün enerjinizi nəzərdə tutduğunuz planların həlli istiqamətinə yönəltməlisiniz. Axşam mübahisədən çəkinin.

TƏRƏZİ - Saat 10:40-da mənfəi enerjili Ayın bürcünüza daxil olması səbəbindən ovqatınız aşağı ola bilər. Amma reallığa obyektiv qiymət verməklə çıxış yolu tapa bilərsiniz. Həmkarlarınızla mülayim davranın.

ƏQRƏB - Planetlərin bürcünüzdəki müsbət düzümü bu təqvim romantik tərzdə başa vuracağınıza dəlalət edir. Ən azı iki istiqamətdən sevindirici xəbər ala bilərsiniz. Saat 19-21 aralığında işə ehtiyatlı olun.

OXATAN - Qızgın iş günü olsa da, əsas vaxtınızı istirahətə həsr edin. Yeni əməkdaşlıq haqqındakı planlarınızı müvəffəqiyyətlə başa vurmaq istəyirsinizsə, yaxşı-yaxşı götür-qoy edin.

OĞLAQ - Təxminən saat 14-ə qədər istirahət etməyiniz məsləhətdir. Onsuz da həmin ərəfədə hansısa ciddi bir iş görməyiniz çətin-dir. Sonrakı müddətdə işə əksinə, aktivliyinizi artırmalısınız.

SUTÖKƏN - Ulduzlar ayın ən uğurlu və maraqlı günlərindən birini yaşayacağınızı bəyan edir. Bir tərəfdən şəxsi işlərinizdə müsbət dönüş baş verəcək, digər tərəfdən səbəpsiz narahatçılığınızı dəf etmək üçün yeni mühitdə, yeni insanlar arasında olmağınız məsləhətdir. Bu səbəbdən qonaq getməyə hazırlaşın. Səhhətinizə də fikir verin.

BALIQLAR - Səbəbsiz narahatçılığınızı dəf etmək üçün yeni mühitdə, yeni insanlar arasında olmağınız məsləhətdir. Bu səbəbdən qonaq getməyə hazırlaşın. Səhhətinizə də fikir verin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

1 dəqiqədə bitən robot

Qəlbi olan ilk robot "Pepper" Yaponiyada satışa çıxarıldıqdan bir dəqiqə sonra satılıb qurtarıb. Məlumatlara görə, ilk versiyada min ədəd istehsal edilən robot Fransanın texnologiya şirkəti olan "Aldebaran" tərəfindən hazırlanıb. Robot üzvləri tanıyır, ətrafdakı hadisələrə reaksiya verir və 17 dildə danışır. 8 min 400 avroya satışa çıxarılan "Pepper"-dən hər il min ədəd istehsal edilməsi planlaşdırılır.

Səhifəni hazırladı: **ŞAHNAZ**

Təsisçi: **Rauf ARIĞOĞLU**
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: **yenimusavat@mail.ru**

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.300

"Yeni Musavat"-ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.